

ต้นทุนการปลูกแผ่นหญ้าสนาม

ในการศึกษาต้นทุนการปลูกแผ่นหญ้าสนาม ข้อมูลที่ได้มาจากการสัมภาษณ์เกษตรกร ผู้ปลูกหญ้าสนามในเขตมีนบุรี จังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยทำการศึกษาและเปรียบเทียบต้นทุนการปลูกหญ้าสนาม 4 พันธุ์ ได้แก่ หญ้านวลน้อย หญ้ามาเลเซีย หญ้าญี่ปุ่น และหญ้าทิฟฟริน ตัวเลขที่รวบรวมมาได้ เป็นตัวเลขที่ได้จากการศึกษาต้นทุนการปลูกหญ้าสนามแต่ละพันธุ์ที่ปลูกในช่วงเดือนตุลาคมถึงธันวาคม ปีการเพาะปลูก 2529 ต้นทุนการปลูกเฉลี่ยต่อไร่ของหญ้าสนามคำนวณโดยการถ่วงน้ำหนักเนื้อที่เพาะปลูกหญ้าสนามของเกษตรกร

การศึกษาข้อมูลต้นทุนได้จากผู้ปลูกหญ้าสนามจำนวน 30 ราย เกษตรกรแต่ละรายอาจทำการปลูกหญ้าสนามมากกว่า 1 พันธุ์ โดยมีการแบ่งพื้นที่เพาะปลูกหญ้าสนามและค่าใช้จ่ายต่างๆ อย่างชัดเจน ทำให้สามารถแบ่งต้นทุนการปลูกหญ้าสนามของแต่ละพันธุ์ได้ ดังนั้นในการศึกษาต้นทุนการปลูกหญ้าสนามแต่ละพันธุ์ จะถือว่าการปลูกหญ้า 1 พันธุ์เป็นตัวอย่าง 1 ตัวอย่าง จำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการคำนวณหาต้นทุนเฉลี่ยต่อไร่ของการปลูกหญ้าสนามแต่ละพันธุ์ มีจำนวนตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 57 ตัวอย่าง แบ่งได้ดังนี้ คือ

การปลูกหญ้านวลน้อย มีจำนวน 30 ตัวอย่าง พื้นที่เพาะปลูกรวม 244 งาน หรือ 97,600 ตารางเมตร¹

การปลูกหญ้ามาเลเซีย มีจำนวน 13 ตัวอย่าง พื้นที่เพาะปลูกรวม 55.5 งาน หรือ 22,200 ตารางเมตร

การปลูกหญ้าญี่ปุ่น มีจำนวน 10 ตัวอย่าง พื้นที่เพาะปลูกรวม 50 งาน หรือ 20,000 ตารางเมตร

การปลูกหญ้าทิฟฟริน มีจำนวน 4 ตัวอย่าง พื้นที่เพาะปลูกรวม 22 งาน หรือ 8,800 ตารางเมตร

¹พื้นที่ 1 งาน = 400 ตารางเมตร

การจำแนกประเภทต้นทุนตามการเปลี่ยนแปลงในกิจกรรม²

ต้นทุนที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานของกิจกรรมต่าง ๆ นั้น สามารถแยกแบบของพฤติกรรม ต้นทุนที่เกิดขึ้นตามการเปลี่ยนแปลงในกิจกรรมได้เป็น 3 ลักษณะดังนี้

1. ต้นทุนผันแปร
2. ต้นทุนคงที่
3. ต้นทุนกึ่งผันแปร (บางครั้งเรียกว่าต้นทุนกึ่งคงที่)

1. ต้นทุนผันแปร ต้นทุนผันแปรหมายถึงต้นทุนที่ผันแปรไปในอัตราส่วนโดยตรงกับการเปลี่ยนแปลงของกิจกรรม (หรือจำนวนผลิตรวม) ตัวอย่างของต้นทุนผันแปรซึ่งเป็นต้นทุนซึ่งมีจำนวนเท่ากันต่อหน่วย ได้แก่แรงงานทางตรง ของใช้สิ้นเปลืองบางอย่าง และค่านายหน้า เป็นต้น

2. ต้นทุนคงที่ ต้นทุนคงที่หมายถึงต้นทุนซึ่งไม่เปลี่ยนแปลงในจำนวนเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงในกิจกรรมหรือจำนวนผลิตรวมในช่วงการผลิตหนึ่ง ๆ (relevant range) ดังนั้นถ้ายิ่งผลิตรวมเท่าใดในช่วงนี้ ต้นทุนคงที่ต่อหน่วยก็จะยิ่งลดลง ตัวอย่างของต้นทุนคงที่ ได้แก่ค่าเสื่อมราคา เครื่องจักร ค่าประกันภัย ค่าภาษีและค่าเช่า เป็นต้น

3. ต้นทุนกึ่งผันแปร คือ ต้นทุนที่ไม่เปลี่ยนแปลงเป็นอัตราส่วนโดยตรงกับการเปลี่ยนแปลงในกิจกรรม ต้นทุนกึ่งผันแปรอาจแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

ก. ต้นทุนผสม (Mixed cost) ได้แก่ ต้นทุนบางประเภทที่มีทั้งส่วนคงที่และส่วนผันแปรรวมอยู่ ได้แก่ค่ากำลังไฟฟ้า ค่าระงับรักษา เป็นต้น แต่ในการนำตัวเลขไปใช้วิเคราะห์เพื่อการตัดสินใจต่าง ๆ ก็จำเป็นต้องแยกว่าส่วนใดเป็นต้นทุนคงที่และส่วนใดเป็นต้นทุนผันแปร

² กิ่งกนก พิชยานุคุณ, ลุ่ณทร จรุง, ประดิษฐ์ นุตระ และ รวีวัลย์ ภิโยพนากุล, การบัญชีต้นทุน, พิมพ์ครั้งที่ 3. (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2523), หน้า 11-15.

ข. ต้นทุนเป็นขั้น ๆ (Step cost) ได้แก่ต้นทุนผันแปรซึ่งเปลี่ยนไปอย่างมาก ในช่วงกิจกรรมหนึ่ง ตัวอย่างเช่น หัวหน้าคนงานคนหนึ่งอาจควบคุมคนงานได้ 8 ถึง 11 คน แต่เมื่อเพิ่มคนที่ 12 ก็ต้องจ้างหัวหน้าคนงานอีก 1 คน ต้นทุนดังกล่าวจะมีลักษณะเหมือนขั้นบันได จึงเรียกต้นทุนชนิดนี้ว่า Step cost

ส่วนประกอบของต้นทุนการปลูกหญ้าสนาม

ต้นทุนการปลูกหญ้าสนาม หมายถึง ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการปลูกจนถึงแะหญ้า เป็นแผ่นเพื่อจำหน่าย การศึกษาต้นทุนการปลูกหญ้าสนามสามารถแยกต้นทุนตามลักษณะของต้นทุน และตามความโน้มเอียงที่ต้นทุนนั้นจะเปลี่ยนแปลงไปตามปริมาณการผลิต ซึ่งแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ใหญ่ ๆ คือ

1. ต้นทุนผันแปร
2. ต้นทุนคงที่

1. ต้นทุนผันแปร ต้นทุนผันแปร ได้แก่ ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ทั้งที่จ่ายเป็นเงินสด³ และไม่ต้องจ่ายเป็นเงินสด⁴ ที่เกิดขึ้น และมีส่วนสัมพันธ์โดยตรงกับการปลูกหญ้าสนาม นับตั้งแต่การเตรียมเลนปลูกจนกระทั่งแะหญ้าและเก็บขน ซึ่งได้แก่ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ดังนี้

1.1 ค่าแรงในการเตรียมเลนจนถึงแะหญ้าและเก็บขน ค่าแรงตั้งแต่การเตรียมเลนจนถึงแะหญ้าและเก็บขน เป็นค่าใช้จ่ายที่แยกตามลักษณะงาน ได้แก่ การทหน้า ดุดเลน เตรียมหญ้าพันธุ์ แยกต้นหญ้าและปักดำ ป้องกันและกำจัดศัตรูของหญ้า รถน้ำ

³ ค่าใช้จ่ายที่จ่ายเป็นเงินสด หมายถึง ค่าใช้จ่ายของปัจจัยการปลูกต่าง ๆ ที่เกษตรกรซื้อ หรือเข้ามาเป็นเงินสด

⁴ ค่าใช้จ่ายที่ไม่ต้องจ่ายเป็นเงินสด หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้นำเงินสดจ่ายออกไป เป็นค่าใช้จ่ายที่ได้จากการประเมินการใช้ปัจจัยการปลูกต่าง ๆ ของเกษตรกรเอง โดยถือตามราคาของสินค้า หรืออัตราค่าจ้างในท้องถิ่นนั้น เช่น ค่าแรงงานในครอบครัว ค่าพันธุ์หญ้าของตนเอง ค่าใช้ที่ดินของเกษตรกร เป็นต้น

บดอัดดิน ใล้ปุ๋ย ตัดหญ้า แชะหญ้าและเก็บขน ค่าแรงดังกล่าวจะมีทั้งที่จ่ายเป็นตัวเงิน และที่ไม่ต้องจ่ายเป็นตัวเงิน ค่าแรงที่จ่ายเป็นตัวเงินนั้นจะหมายถึง ค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้แก่ แรงงานจ้าง ส่วนค่าแรงที่ไม่ต้องจ่ายเป็นตัวเงิน จะหมายถึงค่าใช้จ่ายที่ไม่ต้องจ่ายเงินสด เนื่องจากเกษตรกรใช้แรงงานครอบครัว ค่าแรงที่ไม่ต้องจ่ายเป็นเงินสด จะประเมินตามอัตรา ค่าจ้างแรงงานเป็นรายวันหรือ 8 ชั่วโมงของเกษตรกรในท้องถิ่น

1.2 ค่าวัสดุการเกษตร วัสดุการเกษตร หมายถึง วัสดุสิ้นเปลืองที่ใช้ไปเพื่อ การปลูกหญ้าสนาม ซึ่งใช้ไปแล้วหมดไปกับการปลูก ได้แก่ ค่าพันธุ์หญ้า ค่าดินเลน ค่าปุ๋ย ค่ายา ป้องกันและกำจัดศัตรูของหญ้า ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าไฟฟ้า และค่าอุปกรณ์การเกษตรที่มีอายุการ ใช้งานไม่ถึง 1 ปี ได้แก่ พลั่วแชะ กบตัดแนว เขือก ไม้กวาดสนามหญ้า ค่าวัสดุการเกษตรนี้ ส่วนใหญ่จะเป็นค่าใช้จ่ายที่เป็นเงินสด ยกเว้นค่าพันธุ์หญ้าและค่าดินเลน ซึ่งจะประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายส่วนที่เป็นเงินสด และส่วนที่ไม่ต้องจ่ายเป็นเงินสด ดังนี้

ค่าพันธุ์หญ้า เนื่องจากเกษตรกรจะใช้พันธุ์หญ้าของตนเอง ซึ่งได้จากการ ปลูกหญ้าในรุ่นก่อน โดยเกษตรกรจะใช้การจ้างแรงงานควบคู่กับการใช้แรงงานของตนเอง ในการแชะหญ้ามาใช้เป็นหญ้าพันธุ์ในการปลูกหญ้ารุ่นใหม่ ดังนั้น ค่าพันธุ์หญ้า จะได้จากราคาที่ ซื้อขายหญ้าจากแปลงปลูกในท้องถิ่นซึ่งยังไม่รวมค่าแชะหญ้าและเก็บขนเฉลี่ยต่อตารางเมตรของ หญ้าแต่ละพันธุ์ในช่วงที่ปลูก คุ้มกับปริมาณหญ้าพันธุ์ที่ใช้ ค่าใช้จ่ายส่วนนี้จะเป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่ ต้องจ่ายเป็นเงินสดรวมกับค่าแชะหญ้าพันธุ์จากแปลงปลูก ซึ่งค่าใช้จ่ายส่วนนี้จะมีทั้งที่จ่ายเป็น เงินสดและส่วนที่ไม่ต้องจ่ายเป็นเงินสด

ค่าดินเลน ดินเลนที่เกษตรกรซื้อจะเป็นค่าใช้จ่ายที่เป็นเงินสด ค่าดินเลน ที่ไม่ต้องจ่ายเป็นเงินสด หมายถึง เกษตรกรใช้ดินเลนที่เกิดขึ้นเองในร่องน้ำข้างแปลงปลูกสำหรับ การปลูกหญ้า ดังนั้น ค่าดินเลนจะได้จากราคาที่ซื้อขายกันในท้องถิ่นเฉลี่ยต่อส่วไร่ โดยราคา ดินเลนเฉลี่ยส่วไร่ละ 25-30 บาท

1.3 ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ค่าใช้จ่ายประเภทนี้หมายถึง ค่าใช้จ่ายในส่วนที่นอกเหนือ ไปจากค่าแรง และค่าวัสดุการเกษตร เป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในการปลูกหญ้าสนามเป็นส่วนรวม ซึ่งค่าใช้จ่ายประเภทนี้ ได้แก่ ค่าซ่อมแซมเครื่องมืออุปกรณ์การเกษตร ค่าใช้จ่ายนี้คำนวณได้จาก ค่าซ่อมแซมตลอดปีของเครื่องมืออุปกรณ์การเกษตรที่เกษตรกรเป็นเจ้าของ และเฉลี่ยค่าใช้จ่าย นี้ตามเนื้อที่ที่ปลูกหญ้าสนามแต่ละพันธุ์และตามจำนวนรุ่นที่เกษตรกรปลูกหญ้าได้ต่อปี โดยค่าซ่อมแซม นี้จะไม่ส่งผลต่อการยึดอายุการใช้เครื่องมืออื่น ๆ

2. ต้นทุนคงที่ ต้นทุนคงที่ในการปลูกหญ้าสนาม หมายถึง ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ทั้งที่จ่ายเป็นเงินสด และไม่ต้องจ่ายเป็นเงินสด และมีลักษณะเป็นจำนวนคงที่สำหรับปริมาณการปลูกหญ้าในช่วงการปลูกหนึ่ง ๆ ถ้ายิ่งปลูกมากเท่าใดในช่วงนี้ต้นทุนคงที่ต่อหน่วยก็จะยิ่งลดลง รายละเอียดของค่าใช้จ่าย ได้แก่

2.1 ค่าใช้จ่ายที่ดิน ค่าใช้ที่ดินคือค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นทั้งที่จ่ายเป็นเงินสดและไม่ต้องจ่ายเป็นเงินสด ค่าใช้ที่ดินที่จ่ายเป็นเงินสด หมายถึง เกษตรกรเช่าที่ดินของผู้อื่นทำการปลูกหญ้าโดยเสียค่าเช่าเป็นเงินสด ค่าใช้ที่ดินที่ไม่ต้องจ่ายเป็นเงินสด หมายถึง เกษตรกรมีที่ดินที่ใช้ปลูกหญ้าเป็นของตนเอง เกษตรกรที่มีที่ดินเป็นของตนเองจะมีค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายเป็นเงินสด คือ ค่าภาษีที่ดิน หากเกษตรกรให้ผู้อื่นเช่าที่ดิน ค่าเช่าที่ดินดังกล่าวจะรวมค่าภาษีที่ดินไว้แล้วเพื่อให้ผู้เช่ารับภาระค่าใช้จ่ายนั้นแทน ดังนั้นค่าใช้ที่ดินจะได้จากอัตราค่าเช่าที่ดินในท้องถิ่น ซึ่งรวมค่าภาษีที่ดินไว้แล้ว การคำนวณค่าใช้ที่ดินจะเฉลี่ยตามจำนวนรุ่นที่ปลูกหญ้าได้ต่อปี

2.2 ค่าเสื่อมราคาเครื่องมืออุปกรณ์การเกษตร ค่าใช้จ่ายนี้จะมีเฉพาะค่าใช้จ่ายที่ไม่ต้องจ่ายเป็นเงินสด การคำนวณค่าเสื่อมราคาจะคำนวณโดยวิธีเส้นตรง (Straight-Line Method) ซึ่งคำนวณจากมูลค่าที่เกษตรกรซื้อเครื่องมืออุปกรณ์การเกษตรที่ใช้ในการปลูกหญ้าสนามหักด้วยมูลค่าซาก⁵ แล้วหารด้วยอายุการใช้งานของเครื่องมืออุปกรณ์การเกษตร ค่าเสื่อมราคาที่คำนวณได้จะนำไปเฉลี่ยตามเนื้อที่ปลูกหญ้าสนามแต่ละพื้นที่ และตามจำนวนรุ่นที่เกษตรกรปลูกหญ้าได้ต่อปี เครื่องมืออุปกรณ์การเกษตรที่ใช้กับการปลูกหญ้าสนาม ได้แก่ เครื่องสูบน้ำ เครื่องดูดเลน ปีมหอยโข่ง รถตัดหญ้า ลูกกลิ้ง ลายยาง ลายดุด เครื่องพ่นยา พลุขุด และจอบขุด

2.3 การตัดรายจ่ายลงทุนในการปรับปรุงพื้นที่ เนื่องจากเดิมพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ที่ไ้ทำนาข้าวมาก่อน เกษตรกรที่จะลงทุนปลูกหญ้าสนามเพื่อจำหน่ายเป็นแผ่นจะต้องลงทุนในการปรับสภาพพื้นที่เพื่อให้เป็นแปลงสำหรับปลูกหญ้า โดยทำการขุดร่องน้ำและทำคันคูล้อมที่ โภทพื้นที่ทำการปรับพื้นที่ให้เรียบ และอัดดินให้แน่น รวมทั้งกำจัดวัชพืชต่าง ๆ ที่มีตกค้างอยู่ในแปลง โดยวิธีนี้ เกษตรกรก็สามารถใช้พื้นที่สำหรับปลูกหญ้าสนามได้ตลอดไป การตัดรายจ่ายลงทุนในการ

⁵ มูลค่าซาก หมายถึง ราคาของเครื่องมืออุปกรณ์การเกษตรที่เกษตรกรสามารถขายได้เมื่อเครื่องมืออุปกรณ์นั้นหมดอายุการใช้งานแล้ว

ปรับปรุงพื้นที่เตรียมแปลงปลูกหญ้าครั้งแรกนี้ จะใช้วิธีเส้นตรง กำหนดระยะ เวลาตัดค่าใช้จ่าย
ไว้ 20 ปี โดยนำค่าใช้จ่ายที่ตัดจำหน่ายต่อปีมาเฉลี่ยต่อรุ่นที่เกษตรกรปลูกหญ้าสำนามได้ต่อปี

ต้นทุนการปลูกหญ้าสำนาม

ต้นทุนการปลูกหญ้าสำนาม จะศึกษาโดยแยกเป็น ต้นทุนการปลูกหญ้าขนาดเล็ก ต้นทุน
การปลูกหญ้ามาเลเซีย ต้นทุนการปลูกหญ้าญี่ปุ่น และต้นทุนการปลูกหญ้าทิฟฟินี ดังรายละเอียด
ต่อไปนี้

1. ต้นทุนการปลูกหญ้าขนาดเล็ก ต้นทุนการปลูกหญ้าขนาดเล็กเป็นต้นทุนการปลูกใน
ช่วงเดือนตุลาคมถึงธันวาคม 2529 มีต้นทุนการปลูกเฉลี่ยไร่ละ 7,343.25 บาท ประกอบด้วย
ต้นทุนที่จ่ายเป็นเงินลดร้อยละ 57.53 และต้นทุนที่ไม่เป็นเงินลดร้อยละ 42.47 ของต้นทุนการ
ปลูกทั้งหมด ผลผลิตต่อไร่ 1,600 ตารางเมตร⁶ ต้นทุนเฉลี่ยตารางเมตรละ 4.59 บาท
โดยมีรายละเอียดค่าใช้จ่ายดังนี้ (ตารางที่ 3.1-3.2)

1.1 ต้นทุนผันแปร ต้นทุนผันแปรในการปลูกหญ้าขนาดเล็กประกอบด้วย ค่าแรง
ตั้งแต่การเตรียมเลนจนถึงแช่หญ้าและเก็บขน ค่าวัสดุการเกษตร และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ โดยมี
ต้นทุนผันแปรเฉลี่ยไร่ละ 6,678.68 บาท คิดเป็นร้อยละ 90.95 ของต้นทุนการปลูกทั้งหมด
ประกอบด้วยต้นทุนผันแปรที่จ่ายเป็นตัวเงินร้อยละ 53.91 และไม่เป็นตัวเงินร้อยละ 37.04 ของ
ต้นทุนการปลูกทั้งหมด คิดเป็นต้นทุนผันแปรเฉลี่ยตารางเมตรละ 4.17 บาท รายละเอียดต้นทุน
ผันแปรมีดังนี้

⁶ เนื่องจากเกษตรกรทุกรายจะเตรียมพื้นที่ให้มีพื้นที่ราบสำหรับปลูกหญ้าตามขนาดพื้นที่
มาตรฐานที่กำหนดขึ้น เมื่อหญ้าสำนามที่ปลูกขึ้นแน่นคลุมพื้นที่ทั้งหมดแล้วจึงจะทำการแช่ออกจำหน่าย
ฉะนั้นผลผลิตของหญ้าสำนามทุกพันธุ์ที่เกษตรกรปลูกได้ จะมีปริมาณผลผลิตต่อไร่เท่ากันและเท่ากับ
ปริมาณของพื้นที่มาตรฐาน ได้แก่

พื้นที่ปลูก 1 งาน จะได้ปริมาณผลผลิตหญ้าสำนาม 400 ตารางเมตร หรือพื้นที่ปลูก
4 งาน (1 ไร่) จะได้ปริมาณผลผลิตหญ้าสำนาม 1,600 ตารางเมตร

ตารางที่ 3.1 ต้นทุนการปลูกหญ้าพันธุ์น้อยเฉลี่ยต่อไร่ ช่วงเดือนตุลาคม-ธันวาคม ปีการเพาะปลูก
2529 ของเกษตรกรเขตมันบุรี จังหวัดกรุงเทพมหานคร

(หน่วย : บาท)

รายการ	ต้นทุนที่ เป็นเงินสด	ต้นทุนที่ ไม่เป็นเงินสด	ต้นทุนรวม
ต้นทุนผันแปร	3,958.73	2,719.95	6,678.68
1. ค่าแรงตั้งแต่เตรียมเลนจนถึงแช่หญ้าและ เก็บขน	2,631.17	986.72	3,617.89
- ทดน้ำดูเลน	41.16	68.08	109.24
- เตรียมหญ้าพันธุ์	-	24.51	24.51
- แยกต้นหญ้าและปักดำ	755.74	42.30	798.04
- ป้องกันและกำจัดศัตรูของหญ้า	83.69	92.05	175.74
- รดน้ำ	-	533.65	533.65
- บดอัดดิน	-	22.99	22.99
- ใส่ปุ๋ย	-	17.42	17.42
- ตัดหญ้า	11.07	62.77	73.84
- แช่หญ้าและเก็บขน	1,739.51	122.95	1,862.46
2. ค่าวัสดุการเกษตร	1,197.25	1,733.23	2,930.48
- ค่าพันธุ์หญ้า	129.67	1,702.25	1,831.92
- ค่าดินเลน	144.77	30.98	175.75
- ค่าปุ๋ยเคมี	448.30	-	448.30
- ค่ายาป้องกันและกำจัดศัตรูของหญ้า	103.66	-	103.66
- ค่าอุปกรณ์การเกษตร	49.62	-	49.62
- ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	204.36	-	204.36
- ค่าไฟฟ้า	116.87	-	116.87
3. อื่น ๆ	130.31	-	130.31
- ค่าซ่อมแซมเครื่องมืออุปกรณ์การเกษตร	130.31	-	130.31
ต้นทุนคงที่	265.68	398.89	664.57
- ค่าไถที่ดิน	265.68	116.40	382.08
- ค่าเสื่อมราคาเครื่องมืออุปกรณ์การเกษตร	-	221.87	221.87
- การตัดรายจ่ายลงทุนในการปรับปรุงพื้นที่	-	60.62	60.62
ต้นทุนทั้งหมดต่อไร่	4,224.41	3,118.84	7,343.25
ผลผลิตต่อไร่ (ตารางเมตร)			1,600.00
ต้นทุนทั้งหมดเฉลี่ยต่อตารางเมตร			4.59
ต้นทุนผันแปรเฉลี่ยต่อตารางเมตร			4.17
ต้นทุนคงที่เฉลี่ยต่อตารางเมตร			0.42

ตารางที่ 3.2 ต้นทุนการปลูกหนุ่ยจำนวนน้อยเฉลี่ยต่อไร่ ช่วงเดือนตุลาคม-ธันวาคม ปีการเพาะปลูก 2529 ของเกษตรกรเขตมันบุรี จังหวัดกรุงเทพมหานคร (คิดค่าใช้จ่ายแต่ละประเภท เป็นอัตราร้อยละของต้นทุนรวมทั้งหมด)

รายการ	ต้นทุนที่เป็นเงินสด	ต้นทุนที่ไม่เป็นเงินสด	ต้นทุนรวม
ต้นทุนผันแปร	53.91	37.04	90.95
1. ค่าแรงตั้งแต่เตรียมเลนจนถึงแขะหญ้าและเก็บขน	35.83	13.44	49.27
- ทดน้ำดูดินเลน	0.56	0.92	1.48
- เตรียมหญ้าพันธุ์	-	0.33	0.33
- แยกต้นหญ้าและปักดำ	10.29	0.58	10.87
- ป้องกันและกำจัดศัตรูของหญ้า	1.13	1.26	2.39
- รดน้ำ	-	7.27	7.27
- บดอัดดิน	-	0.31	0.31
- ใส่ปุ๋ย	-	0.24	0.24
- ตัดหญ้า	0.15	0.86	1.01
- แขะหญ้าและเก็บขน	23.70	1.67	25.37
2. ค่าวัสดุการเกษตร	16.30	23.60	39.90
- ค่าพันธุ์หญ้า	1.76	23.18	24.94
- ค่าดินเลน	1.97	0.42	2.39
- ค่าปุ๋ยเคมี	6.10	-	6.10
- ค่ายาป้องกันและกำจัดศัตรูของหญ้า	1.41	-	1.41
- ค่าอุปกรณ์การเกษตร	0.68	-	0.68
- ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	2.78	-	2.78
- ค่าไฟฟ้า	1.60	-	1.60
3. อื่น ๆ	1.78	-	1.78
- ค่าซ่อมแซมเครื่องมืออุปกรณ์การเกษตร	1.78	-	1.78
ต้นทุนคงที่	3.62	5.43	9.05
- ค่าใช้ที่ดิน	3.62	1.58	5.20
- ค่าเสื่อมราคาเครื่องมืออุปกรณ์การเกษตร	-	3.02	3.02
- การตัดรายจ่ายลงทุนในการปรับปรุงพื้นที่	-	0.83	0.83
ต้นทุนทั้งหมดต่อไร่	57.53	42.47	100.00

1.1.1 ค่าแรงในการเตรียมเลนจนถึงแช่หม้อและเก็บขน แรงงาน
 ที่ใช้ส่วนใหญ่จะใช้แรงงานคน ยกเว้นงานบางอย่างจำเป็นต้องใช้เครื่องจักรช่วย เช่น การดูด
 เลนจากร่องน้ำเข้าแปลงปลูกหม้อ การตัดหญ้า การสูบน้ำรดหม้อ โดยเครื่องจักรที่ใช้ทั้งหมด
 เกษตรกรเป็นเจ้าของ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าแรงในการเตรียมเลน จนถึงแช่หม้อและเก็บขน
 เฉลี่ยไร่ละ 3,617.89 บาท คิดเป็นร้อยละ 49.27 ของต้นทุนทั้งหมด การใช้แรงงานและ
 ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นมีดังนี้

- ค่าแรงในการทหน้าดูดเลน เกษตรกรจะใช้การจ้างแรงงาน
 ควบคู่กับการใช้แรงงานของตนเอง และใช้เครื่องจักรคือเครื่องดูดเลนประกอบกับปั๊มหอยโข่ง
 และสายดูดช่วยในการทหน้าดูดเลนจากร่องน้ำเข้าแปลงปลูกหม้อ ค่าแรงในการทหน้าดูดเลนเฉลี่ย
 ไร่ละ 109.24 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.48 ของต้นทุนทั้งหมด ประกอบด้วยค่าแรงที่จ่ายเป็นเงินสด
 เฉลี่ยไร่ละ 41.16 บาท และค่าแรงที่ไม่ต้องจ่ายเป็นเงินสดเฉลี่ยไร่ละ 68.08 บาท

- ค่าแรงในการเตรียมหม้อพันธุ์ หลังจากการแช่หม้อที่จะใช้
 เป็นหม้อพันธุ์แล้ว เกษตรกรจะเตรียมหม้อพันธุ์ โดยเกษตรกรบางรายจะใช้วิธีล้างดินที่ติดอยู่
 กับรากหม้อออกก่อน แต่เกษตรกรส่วนใหญ่จะไม่นิยมการล้างดินที่ติดกับรากหม้อ เนื่องจากหม้อ
 จะเฉา และมีน้ำหนักเบาทำให้ปลิวเมื่อถูกลมแรงพัด เกษตรกรจะทำการแบ่งแผ่นหม้อ แล้วนำ
 มาใส่ดวงเรียงบนดินเลนเป็นแนวขนานตลอดแปลงปลูก มีระยะห่างระหว่างแต่ละแถวประมาณ
 60-80 เซนติเมตร โดยเกษตรกรจะใช้แรงงานของตนเองทั้งสิ้น ค่าแรงเฉลี่ยไร่ละ 24.51
 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.33 ของต้นทุนทั้งหมด

- ค่าแรงในการแยกต้นหม้อและปักดำ การใช้แรงงานจะใช้
 แรงงานคนทั้งสิ้น โดยเกษตรกรจะใช้การจ้างแรงงานเกือบทั้งหมดเนื่องจากเป็นงานที่ต้องใช้
 แรงงานคนมาก ในการแยกต้นหม้อและปักดำเกษตรกรจะใช้วิธีนั่งปลูกถอยหลัง โดยจะใช้หม้อ
 พันธุ์ที่ใส่ดวงเตรียมไว้แล้วมาแยกเป็นกอเล็ก ๆ แล้วกดส่วนรากบนดินเลน ระวังมิให้ส่วนยอด
 จมเลนด้วย เป็นการกระจายกอหม้อให้ทั่วทั้งแปลงปลูก ค่าแรงในการแยกต้นหม้อและปักดำ
 เฉลี่ยไร่ละ 798.04 บาท คิดเป็นร้อยละ 10.87 ของต้นทุนการปลูกทั้งหมด ประกอบด้วยค่าแรง
 ที่จ่ายเป็นตัวเงิน เฉลี่ยไร่ละ 755.74 บาท และค่าแรงที่ไม่ต้องจ่ายเป็นตัวเงิน เฉลี่ยไร่ละ
 42.30 บาท

- ค่าแรงในการป้องกันและกำจัดศัตรูของหญ้า ค่าแรงในการป้องกันและกำจัดศัตรูของหญ้าส่วนใหญ่จะเป็นค่าแรงในการป้องกันและกำจัดวัชพืช หลังจากแยกต้นหญ้าและปักดำแล้ว 2-3 วัน เกษตรกรจะทำการหว่านยาคุมเมล็ดวัชพืช เพื่อป้องกันการงอกของเมล็ดวัชพืช หากพบว่ายังมีวัชพืชงอกในแปลงปลูกหญ้า เกษตรกรจะใช้วิธีถอนทำลายตั้งแต่วัชพืชยังเป็นต้นอ่อนและมักจะทำพร้อมกับการรดน้ำหญ้า แต่หากวัชพืชมีมาก เกษตรกรจะใช้การจ้างแรงงานควบคู่กับการใช้แรงงานของตนเองในการถอนทำลายวัชพืช รวมทั้งอาจใช้สารเคมีฉีดพ่นช่วยในการกำจัดวัชพืชด้วย ค่าแรงในการป้องกันและกำจัดศัตรูของหญ้า เฉลี่ยไร่ละ 175.74 บาท คิดเป็นร้อยละ 2.39 ของต้นทุนรวมทั้งหมด ประกอบด้วยค่าแรงที่จ่ายเป็นตัวเงินเฉลี่ยไร่ละ 83.69 บาท และค่าแรงที่ไม่ต้องจ่ายเป็นเงินสดเฉลี่ยไร่ละ 92.05 บาท

- ค่าแรงในการรดน้ำ การรดน้ำนับว่ามีความสำคัญในการปลูกหญ้าเนื่องจากหญ้าเป็นพืชที่ต้องการน้ำมาก (แต่ไม่ท่วมขังและ) สำหรับหญ้าขนาดเล็ก ในระยะ 10-15 วันแรกหลังการปลูก เกษตรกรจะรดน้ำหญ้าวันละ 2 ครั้ง หลังจากนั้นจนถึงแฉะหญ้าจะรดน้ำวันละ 1 ครั้ง โดยเกษตรกรจะใช้แรงงานของตนเองทั้งสิ้น ดังนั้น จึงมีเฉพาะค่าแรงที่ไม่ต้องจ่ายเป็นเงินสด ค่าแรงรดน้ำเฉลี่ยไร่ละ 533.65 บาท คิดเป็นร้อยละ 7.27 ของต้นทุนรวมทั้งหมด

- ค่าแรงในการบดอัดดิน ในการปลูกหญ้าทุกรุ่นเกษตรกรจะทำการบดอัดดิน 1-2 ครั้ง โดยใช้ลูกกลิ้งกลิ้งไปบนหญ้าให้ทั่วทั้งแปลง เพื่อช่วยให้หญ้าติดดินแน่นและรากหญ้าประสานติดกันแน่นยิ่งขึ้น ในการบดอัดดินเกษตรกรจะใช้แรงงานตนเองทั้งสิ้น จึงมีเฉพาะค่าแรงที่ไม่ต้องจ่ายเป็นตัวเงิน ค่าแรงบดอัดดินเฉลี่ยไร่ละ 22.99 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.31 ของต้นทุนรวมทั้งหมด

- ค่าแรงในการใส่ปุ๋ย เกษตรกรทุกรายจะใช้ปุ๋ยเคมีเร่งการเจริญเติบโตของหญ้า ในการปลูกหญ้า 1 รุ่น เกษตรกรจะใส่ปุ๋ยประมาณ 3 ครั้ง โดยวิธีหว่านให้ทั่วทั้งแปลงแล้วรดน้ำตาม เกษตรกรจะใช้แรงงานของตนเองทั้งหมดจึงมีเฉพาะค่าแรงที่ไม่ต้องจ่ายเป็นตัวเงิน ค่าแรงใส่ปุ๋ยเฉลี่ยไร่ละ 17.42 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.24 ของต้นทุนรวมทั้งหมด

- ค่าแรงในการตัดหญ้า ในการปลูกหญ้า 1 รุ่น เกษตรกรจะทำการตัดหญ้าประมาณ 2 ครั้ง ส่วนใหญ่จะใช้แรงงานของตนเองและอาจมีการจ้างแรงงาน

เป็นครั้งคราว โดยเกษตรกรทุกรายจะมีเครื่องตัดหญ้าใช้ในการตัดหญ้า เป็นของตนเอง ค่าแรงในการตัดหญ้าเฉลี่ยไร่ละ 73.84 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.01 ของต้นทุนรวมทั้งหมด ประกอบด้วยค่าแรงที่เป็นเงินสดเฉลี่ยไร่ละ 11.07 บาท และค่าแรงที่ไม่ต้องจ่ายเป็นเงินสด เฉลี่ยไร่ละ 62.77 บาท

- ค่าแรงในการแข่หญ้าและเก็บขน การแข่หญ้าเพื่อจำหน่ายเกษตรกรจะใช้การจ้างแรงงานเกือบทั้งหมด เพื่อความรวดเร็วในการส่งให้แก่ผู้สั่งซื้อ โดยค่าแรงแข่หญ้าเพื่อจำหน่าย จะรวมถึงค่าแรงในการเก็บและขนหญ้าขึ้นรถบรรทุกของผู้สั่งซื้อที่มารับหญ้าที่ไร่ด้วย ค่าแรงในการแข่หญ้าขายเฉลี่ยไร่ละ 1,862.46 บาท คิดเป็นร้อยละ 25.37 ของต้นทุนรวมทั้งหมด ประกอบด้วยค่าแรงที่จ่ายเป็นตัวเงินเฉลี่ยไร่ละ 1,739.51 บาท และค่าแรงที่ไม่เป็นตัวเงินเฉลี่ยไร่ละ 122.95 บาท

1.1.2 ค่าวัสดุการเกษตร ค่าใช้จ่ายสำหรับค่าวัสดุการเกษตรในการปลูกหญ้าฉนวนน้อย ได้แก่ ค่าพันธุ์หญ้า ค่าดินเลน ค่าปุ๋ยเคมี ค่ายาป้องกันและกำจัดศัตรูของหญ้า ค่าอุปกรณ์การเกษตรที่มีอายุใช้งานไม่ถึง 1 ปี ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง และค่าไฟฟ้า ค่าวัสดุการเกษตรส่วนมากเกษตรกรต้องจ่ายเป็นเงินสด ยกเว้นค่าพันธุ์หญ้าและค่าดินเลน ค่าใช้จ่ายค่าวัสดุการเกษตรเฉลี่ยไร่ละ 2,930.48 บาท คิดเป็นร้อยละ 39.90 ของต้นทุนรวมทั้งหมด ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่เป็นค่าพันธุ์หญ้าและค่าปุ๋ยเคมี ค่าพันธุ์หญ้าเฉลี่ยไร่ละ 1,831.92 บาท คิดเป็นร้อยละ 24.94 ของต้นทุนรวมทั้งหมด ประกอบด้วยค่าพันธุ์หญ้าส่วนที่จ่ายเป็นตัวเงินเฉลี่ยไร่ละ 129.67 บาท และส่วนที่ไม่ต้องจ่ายเป็นตัวเงินเฉลี่ยไร่ละ 1,702.25 บาท และค่าปุ๋ยเคมี ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่จ่ายเป็นเงินสดทั้งหมด ค่าปุ๋ยเคมีเฉลี่ยไร่ละ 448.30 บาท คิดเป็นร้อยละ 6.10 ของต้นทุนรวมทั้งหมด

1.1.3 ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ได้แก่ ค่าซ่อมแซมเครื่องมืออุปกรณ์การเกษตร เป็นค่าใช้จ่ายที่จ่ายเป็นตัวเงินทั้งหมด มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยไร่ละ 130.31 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.78 ของต้นทุนรวมทั้งหมด

1.2 ต้นทุนคงที่ ต้นทุนคงที่ในการปลูกหญ้าฉนวนน้อยประกอบด้วยค่าใช้จ่ายที่ดิน ซึ่งได้รวมค่าภาษีที่ดินไว้แล้ว ค่าเสื่อมราคาเครื่องมืออุปกรณ์การเกษตร และการตัดรายจ่ายลงทุนในการปรับปรุงพื้นที่ มีต้นทุนคงที่เฉลี่ยไร่ละ 664.57 บาท คิดเป็นร้อยละ 9.05 ของต้นทุนการปลูกทั้งหมด ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่เป็นค่าใช้ที่ดินและค่าเสื่อมราคาเครื่องมืออุปกรณ์การเกษตร

ซึ่งค่าใช้จ่ายที่ดินเฉลี่ยไร่ละ 382.08 บาท คิดเป็นร้อยละ 5.20 ของต้นทุนรวมทั้งหมด ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายที่ดินที่จ่ายเป็นตัวเงิน เฉลี่ยไร่ละ 265.68 บาท และไม่ต้องจ่ายเป็นตัวเงินเฉลี่ยไร่ละ 116.40 บาท ส่วนค่าเสื่อมราคาเครื่องมืออุปกรณ์การเกษตรจะเป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้จ่ายเป็น ตัวเงิน มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยไร่ละ 221.87 บาท คิดเป็นร้อยละ 3.02 ของต้นทุนรวมทั้งหมด

2. ต้นทุนการปลูกหม้ามาเลเซีย ต้นทุนการปลูกหม้ามาเลเซียในช่วงเดือนตุลาคม ถึงธันวาคม 2529 มีต้นทุนการปลูกเฉลี่ยไร่ละ 7,489.48 บาท ประกอบด้วยต้นทุนที่จ่ายเป็น ตัวเงินร้อยละ 57.13 และต้นทุนที่ไม่ต้องจ่ายเป็นตัวเงินร้อยละ 42.87 ของต้นทุนรวมทั้งหมด ผลผลิตต่อไร่ 1,600 ตารางเมตร ต้นทุนเฉลี่ยตารางเมตรละ 4.68 บาท ส่วนประกอบค่าใช้จ่าย ต่าง ๆ ของต้นทุนการปลูกหม้ามาเลเซีย จะคล้ายคลึงกับส่วนประกอบค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ของต้นทุน การปลูกหม้านวน้อย โดยมีรายละเอียดค่าใช้จ่ายดังนี้ (ตารางที่ 3.3-3.4)

2.1 ต้นทุนผันแปร ต้นทุนผันแปรในการปลูกหม้ามาเลเซียประกอบด้วยค่าแรง ตั้งแต่การเตรียมเลนจนถึงแช่หม้าและเก็บขน ค่าวัสดุการเกษตร และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ โดยมี ต้นทุนผันแปรเฉลี่ยไร่ละ 6,843.59 บาท คิดเป็นร้อยละ 91.38 ของต้นทุนรวมทั้งหมด ประกอบ ด้วย ต้นทุนผันแปรที่จ่ายเป็นตัวเงินร้อยละ 54.69 และต้นทุนผันแปรที่ไม่เป็นตัวเงิน ร้อยละ 36.69 ของต้นทุนการปลูกรวมทั้งหมด คิดเป็นต้นทุนผันแปรเฉลี่ยตารางเมตรละ 4.28 บาท มีรายละเอียด ต้นทุนผันแปรดังนี้

2.1.1 ค่าแรงในการเตรียมเลนจนถึงแช่หม้าและเก็บขน ลักษณะการ ใช้แรงงานในการปลูกหม้ามาเลเซียจะเหมือนกับการใช้แรงงานในการปลูกหม้านวน้อย ค่าใช้จ่าย ในการเตรียมเลนจนถึงแช่หม้าเฉลี่ยไร่ละ 3,756.77 บาท คิดเป็นร้อยละ 50.16 ของต้นทุน การปลูกทั้งหมด การใช้แรงงานและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นมีดังนี้

- ค่าแรงในการทตม้าดูตเลน เกษตรกรจะใช้การจ้างแรงงาน ควบคู่กับการใช้แรงงานของตนเอง มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยไร่ละ 110.37 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.48 ของต้นทุนการปลูกทั้งหมด ประกอบด้วยค่าแรงที่จ่ายเป็นตัวเงินเฉลี่ยไร่ละ 38.76 บาท และ ค่าแรงที่ไม่ต้องจ่ายเป็นตัวเงิน เฉลี่ยไร่ละ 71.61 บาท

- ค่าแรงในการเตรียมหม้าพันธุ์ การเตรียมหม้าพันธุ์สำหรับ ปลูกหม้ามาเลเซีย เกษตรกรจะใช้แรงงานของตนเองทั้งสิ้น ดังนั้น จึงมีเฉพาะค่าใช้จ่ายที่ไม่

ตารางที่ 3.3 ต้นทุนการปลูกหมัามาเลเซียเฉลี่ยต่อไร่ ช่วงเดือนตุลาคม-ธันวาคม ปีการเพาะ
ปลูก 2529 ของเกษตรกรเขตมันบุรี จังหวัดกรุงเทพมหานคร

(หน่วย : บาท)

รายการ	ต้นทุนที่ เป็นเงินสด	ต้นทุนที่ ไม่เป็นเงินสด	ต้นทุนรวม
ต้นทุนผันแปร	4,096.31	2,747.28	6,843.59
1. ค่าแรงตั้งแต่เตรียมเลนจนถึงแช่หมัาและ เก็บขน	2,770.48	986.29	3,756.77
- ทดน้ำดูดินเลน	38.76	71.61	110.37
- เตรียมหมัาพันธุ์	-	26.01	26.01
- แยกต้นหมัาและปักดำ	578.20	31.53	609.73
- ป้องกันและกำจัดศัตรูของหมัา	139.46	83.68	223.14
- รดน้ำ	-	630.20	630.20
- บดอัดดิน	-	28.67	28.67
- ไล่ปุ๋ย	-	18.35	18.35
- ตัดหมัา	7.21	64.71	71.92
- แช่หมัาและเก็บขน	2,006.85	31.53	2,038.38
2. ค่าวัสดุการเกษตร	1,193.93	1,760.99	2,954.92
- ค่าพันธุ์หมัา	54.05	1,722.07	1,776.12
- ค่าดินเลน	137.23	38.92	176.15
- ค่าปุ๋ยเคมี	457.17	-	457.17
- ค่ายาป้องกันและกำจัดศัตรูของหมัา	128.95	-	128.95
- ค่าอุปกรณ์การเกษตร	44.31	-	44.31
- ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	228.75	-	228.75
- ค่าไฟฟ้า	143.47	-	143.47
3. อื่น ๆ	131.90	-	131.90
- ค่าซ่อมแซมเครื่องมืออุปกรณ์การเกษตร	131.90	-	131.90
ต้นทุนคงที่	182.51	463.38	645.89
- ค่าใช้ที่ดิน	182.51	184.90	367.41
- ค่าเสื่อมราคาเครื่องมืออุปกรณ์การเกษตร	-	216.84	216.84
- การตัดรายจ่ายลงทุนในการปรับปรุงพื้นที่	-	61.64	61.64
ต้นทุนทั้งหมดต่อไร่	4,278.82	3,210.66	7,489.48
ผลผลิตต่อไร่ (ตารางเมตร)			1,600.00
ต้นทุนทั้งหมดเฉลี่ยต่อตารางเมตร			4.68
ต้นทุนผันแปรเฉลี่ยต่อตารางเมตร			4.28
ต้นทุนคงที่เฉลี่ยต่อตารางเมตร			0.40

ตารางที่ 3.4 ต้นทุนการปลูกหญ้ามาเลเซียเฉลี่ยต่อไร่ ช่วง เดือนตุลาคม-ธันวาคม ปีการเพาะปลูก 2529 ของเกษตรกร เขตมันบุรี จังหวัดกรุงเทพมหานคร (คิดค่าใช้จ่ายแต่ละประเภท เป็นอัตราร้อยละของต้นทุนรวมทั้งหมด)

รายการ	ต้นทุนที่เป็นเงินสด	ต้นทุนที่ไม่เป็นเงินสด	ต้นทุนรวม
ต้นทุนผันแปร	54.69	36.69	91.38
1. ค่าแรงตั้งแต่เตรียมเลนจนถึงแช่หญ้าและเก็บขน	36.99	13.17	50.16
- ทดน้ำคูตเลน	0.52	0.96	1.48
- เตรียมหญ้าพันธุ์	-	0.35	0.35
- แยกต้นหญ้าและปักดำ	7.72	0.42	8.14
- ป้องกันและกำจัดศัตรูของหญ้า	1.86	1.12	2.98
- รดน้ำ	-	8.41	8.41
- บดอัดดิน	-	0.38	0.38
- ใส่ปุ๋ย	-	0.24	0.24
- ตัดหญ้า	0.09	0.87	0.96
- แช่หญ้าและเก็บขน	26.80	0.42	27.22
2. ค่าวัสดุการเกษตร	15.94	23.52	39.46
- ค่าพันธุ์หญ้า	0.72	23.00	23.72
- ค่าดินเลน	1.83	0.52	2.35
- ค่าปุ๋ยเคมี	6.10	-	6.10
- ค่ายาป้องกันและกำจัดศัตรูของหญ้า	1.73	-	1.73
- ค่าอุปกรณ์การเกษตร	0.59	-	0.59
- ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	3.05	-	3.05
- ค่าไฟฟ้า	1.92	-	1.92
3. อื่น ๆ	1.76	-	1.76
- ค่าซ่อมแซมเครื่องมืออุปกรณ์การเกษตร	1.76	-	1.76
ต้นทุนคงที่	2.44	6.18	8.62
- ค่าใช้ที่ดิน	2.44	2.47	4.91
- ค่าเสื่อมราคาเครื่องมืออุปกรณ์การเกษตร	-	2.89	2.89
- การตัดรายจ่ายลงทุนในการปรับปรุงพื้นที่	-	0.82	0.82
ต้นทุนทั้งหมดต่อไร่	57.13	42.87	100.00

ต้องจ่ายเป็นตัวเงิน ค่าแรงในการเตรียมหญ้าพันธุ์เฉลี่ยไร่ละ 26.01 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.35 ของต้นทุนรวมทั้งหมด

- ค่าแรงในการแยกต้นหญ้าและปักดำ เกษตรกรจะใช้จ่ายจ้างแรงงานเกือบทั้งหมด เนื่องจากเป็นงานที่ต้องใช้แรงงานคนมาก ค่าแรงในการแยกต้นหญ้าและปักดำของหญ้ามาเลเซียเฉลี่ยไร่ละ 609.73 บาท คิดเป็นร้อยละ 8.14 ของต้นทุนรวมทั้งหมด ประกอบด้วยค่าแรงที่จ่ายเป็นตัวเงินเฉลี่ยไร่ละ 578.20 บาท และค่าแรงที่ไม่ต้องจ่ายเป็นตัวเงินเฉลี่ยไร่ละ 31.53 บาท

- ค่าแรงในการป้องกันและกำจัดศัตรูของหญ้า การใช้จ่ายแรงงานในการป้องกันและกำจัดศัตรูของหญ้ามาเลเซีย ส่วนใหญ่จะเป็นการป้องกันและกำจัดวัชพืชและการกำจัดหนอนซึ่งช่อบรรกวนโดยการกัดกินใบหญ้ามาเลเซียมากกว่าหญ้าชนิดอื่น ๆ เกษตรกรจะใช้จ่ายจ้างแรงงานควบคู่กับการใช้แรงงานของตนเอง ค่าแรงในการป้องกันและกำจัดศัตรูของหญ้ามาเลเซียเฉลี่ยไร่ละ 223.14 บาท คิดเป็นร้อยละ 2.98 ของต้นทุนรวมทั้งหมดประกอบด้วยค่าแรงที่จ่ายเป็นตัวเงินเฉลี่ยไร่ละ 139.46 บาท และค่าแรงที่ไม่เป็นตัวเงินเฉลี่ยไร่ละ 83.68 บาท

- ค่าแรงในการรดน้ำ หญ้ามาเลเซียเป็นหญ้าที่ต้องการความชุ่มชื้นมากกว่าหญ้าชนิดอื่น ๆ ในการปลูกหญ้ามาเลเซียเกษตรกรจะรดน้ำหญ้าวันละ 2 ครั้ง ตั้งแต่เริ่มปลูกจนถึงแฉะหญ้าออกจำหน่าย โดยใช้จ่ายแรงงานของตนเองทั้งสิ้น ดังนั้นจึงมีเฉพาะค่าใช้จ่ายที่ไม่ต้องจ่ายเป็นตัวเงิน ค่าแรงรดน้ำเฉลี่ยไร่ละ 630.20 บาท คิดเป็นร้อยละ 8.41 ของต้นทุนรวมทั้งหมด

- ค่าแรงในการบดอัดดิน เกษตรกรจะใช้จ่ายแรงงานตนเองทั้งหมดในการบดอัดหญ้าและดิน ค่าใช้จ่ายจึงมีเฉพาะที่ไม่ต้องจ่ายเป็นตัวเงิน ค่าแรงในการบดอัดดินเฉลี่ยไร่ละ 28.67 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.38 ของต้นทุนรวมทั้งหมด

- ค่าแรงในการใส่ปุ๋ย ในการปลูกหญ้ามาเลเซียเกษตรกรจะใส่ปุ๋ยเคมีเท่านั้น การใส่ปุ๋ยจะใช้วิธีหว่านให้ทั่วแปลงแล้วรดน้ำตาม โดยเกษตรกรจะใช้จ่ายแรงงานของตนเองทั้งหมด ค่าแรงในการใส่ปุ๋ยเฉลี่ยไร่ละ 18.35 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.24 ของต้นทุนรวมทั้งหมด และเป็นค่าแรงที่ไม่ต้องจ่ายเป็นตัวเงิน

- ค่าแรงในการตัดหญ้า ในการปลูกหญ้ามาเลเซีย 1 ไร่ เกษตรกรจะทำการตัดหญ้า 2 ครั้ง ส่วนใหญ่เกษตรกรจะใช้แรงงานของตนเอง และอาจใช้ การจ้างแรงงานเป็นครั้งคราว ค่าแรงในการตัดหญ้าเฉลี่ยไร่ละ 71.92 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.96 ของต้นทุนรวมทั้งหมด ประกอบด้วยค่าแรงที่จ่ายเป็นตัวเงินเฉลี่ยไร่ละ 7.21 บาท และ ค่าแรงที่ไม่ต้องจ่ายเป็นตัวเงินเฉลี่ยไร่ละ 64.71 บาท

- ค่าแรงในการแะหญ้าและเก็บขน เกษตรกรจะใช้การจ้าง แรงงานเกือบทั้งหมด เนื่องจากเป็นงานที่ต้องใช้แรงงานคนมากและต้องการความรวดเร็วใน การส่งมอบหญ้าให้แก่ผู้ซื้อด้วย ค่าแรงในการแะหญ้าขายเฉลี่ยไร่ละ 2,038.38 บาท คิดเป็น ร้อยละ 27.22 ของต้นทุนรวมทั้งหมด ประกอบด้วยค่าแรงส่วนที่จ่ายเป็นตัวเงินเฉลี่ยไร่ละ 2,006.85 บาท และไม่เป็นตัวเงินเฉลี่ยไร่ละ 31.53 บาท

2.1.2 ค่าวัสดุการเกษตร ค่าใช้จ่ายสำหรับค่าวัสดุการเกษตรในการ ปลูกหญ้ามาเลเซีย ได้แก่ ค่าพันธุ์หญ้า ค่าดินเลน ค่าปุ๋ยเคมี ค่ายาป้องกันและกำจัดศัตรูของ หญ้า ค่าอุปกรณ์การเกษตรที่มีอายุการใช้งานไม่ถึง 1 ปี ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง และค่าไฟฟ้า มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยไร่ละ 2,954.92 บาท คิดเป็นร้อยละ 39.46 ของต้นทุนการปลูกทั้งหมด ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่เป็นค่าพันธุ์หญ้า และค่าปุ๋ยเคมี ค่าพันธุ์หญ้าเฉลี่ยไร่ละ 1,776.12 บาท คิดเป็นร้อยละ 23.72 ของต้นทุนรวมทั้งหมด ประกอบด้วยส่วนที่จ่ายเป็นตัวเงินเฉลี่ยไร่ละ 54.05 บาท และส่วนที่ไม่ต้องจ่ายเป็นตัวเงินเฉลี่ยไร่ละ 1,722.07 บาท ค่าปุ๋ยเคมีจะเป็น ค่าใช้จ่ายที่จ่ายเป็นตัวเงินทั้งหมด ค่าปุ๋ยเฉลี่ยไร่ละ 457.17 บาท คิดเป็นร้อยละ 6.10 ของ ต้นทุนรวมทั้งหมด

2.1.3 ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ในการปลูกหญ้ามาเลเซีย ได้แก่ ค่าซ่อมแซมเครื่องมืออุปกรณ์การเกษตร ซึ่งเกษตรกรเสียค่าใช้จ่ายโดยจ่ายเป็นตัวเงิน ทั้งหมด มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยไร่ละ 131.90 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.76 ของต้นทุนรวมทั้งหมด

2.2 ต้นทุนคงที่ ต้นทุนคงที่ในการปลูกหญ้ามาเลเซีย จะมีส่วนประกอบของ ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เหมือนต้นทุนคงที่ในการปลูกหญ้าฉนวนน้อย คือ ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ จะประกอบด้วย ค่าใช้ที่ดิน ค่าเสื่อมราคาเครื่องมืออุปกรณ์การเกษตร และการตัดรายจ่ายลงทุนในการปรับปรุง พื้นที่ ต้นทุนคงที่ในการปลูกหญ้ามาเลเซีย เฉลี่ยไร่ละ 645.89 บาท คิดเป็นร้อยละ 8.62 ของ ต้นทุนรวมทั้งหมด ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่จะเป็นค่าใช้ที่ดินและค่าเสื่อมราคาเครื่องมืออุปกรณ์การเกษตร

โดยค่าใช้จ่ายที่ดินเฉลี่ยไร่ละ 367.41 บาท คิดเป็นร้อยละ 4.91 ของต้นทุนรวมทั้งหมด ประกอบด้วย ค่าใช้ที่ดินที่จ่ายเป็นตัวเงินเฉลี่ยไร่ละ 182.51 บาท และไม่ต้องจ่ายเป็นตัวเงินเฉลี่ยไร่ละ 184.90 บาท ส่วนค่าเสื่อมราคาเครื่องมืออุปกรณ์การเกษตรจะเป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้จ่ายเป็นตัวเงิน มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยไร่ละ 216.84 บาท คิดเป็นร้อยละ 2.89 ของต้นทุนรวมทั้งหมด

3. ต้นทุนการปลูกหญ้าญี่ปุ่น ต้นทุนการปลูกหญ้าญี่ปุ่นในช่วงเดือนตุลาคมถึงธันวาคม 2529 มีต้นทุนการปลูกเฉลี่ยไร่ละ 8,333.80 บาท ประกอบด้วยต้นทุนที่จ่ายเป็นเงินสดร้อยละ 55.50 และต้นทุนที่ไม่ต้องจ่ายเป็นเงินสดร้อยละ 44.50 ของต้นทุนการปลูกทั้งหมด ต้นทุนเฉลี่ย ตารางเมตรละ 5.21 บาท โดยมีรายละเอียดของค่าใช้จ่ายดังนี้ (ตารางที่ 3.5-3.6)

3.1 ต้นทุนผันแปร ต้นทุนผันแปรในการปลูกหญ้าญี่ปุ่นประกอบด้วย ค่าแรงตั้งแต่ การเตรียมเลนจนถึงแชะหญ้าและเก็บขน ค่าวัสดุการเกษตร และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ โดยมีต้นทุนผันแปรเฉลี่ยไร่ละ 7,667.70 บาท คิดเป็นร้อยละ 92.01 ของต้นทุนการปลูกทั้งหมด ประกอบด้วย ต้นทุนผันแปรที่จ่ายเป็นเงินสด ร้อยละ 53.77 และต้นทุนผันแปรที่ไม่ต้องจ่ายเป็นตัวเงินร้อยละ 38.24 ของต้นทุนการปลูกทั้งหมด คิดเป็นต้นทุนผันแปรเฉลี่ยตารางเมตรละ 4.79 บาท มีรายละเอียดต้นทุนผันแปรดังนี้

3.1.1 ค่าแรงในการเตรียมเลนจนถึงแชะหญ้าและเก็บขน ลักษณะการ ใช้แรงงานในการปลูกหญ้าญี่ปุ่นจะเหมือนกับการใช้แรงงานในการปลูกหญ้าขนาดเล็ก โดยเกษตรกร จะใช้การจ้างแรงงานควบคู่กับการใช้แรงงานของตนเองในการทหน้าดิน แยกต้นหญ้าและ บักดำ ถอนกำจัดและฉีดยากำจัดศัตรูของหญ้า ตัดหญ้า แชะหญ้าและเก็บขน การดูแลรักษา ส่วนใหญ่เกษตรกรจะใช้แรงงานของตนเองทั้งหมด ค่าแรงในการเตรียมเลนจนถึงแชะหญ้าและ เก็บขนเฉลี่ยไร่ละ 4,137.34 บาท คิดเป็นร้อยละ 49.64 ของต้นทุนทั้งหมด การใช้แรงงาน และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ มีดังนี้

- ค่าแรงในการทหน้าดิน เกษตรกรจะใช้การจ้างแรงงาน ควบคู่กับการใช้แรงงานของตนเอง มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยไร่ละ 126.15 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.52 ของต้นทุนทั้งหมด ประกอบด้วยค่าแรงที่จ่ายเป็นตัวเงินเฉลี่ยไร่ละ 68.91 บาท และไม่เป็น ตัวเงินเฉลี่ยไร่ละ 57.24 บาท

ตารางที่ 3.5 ต้นทุนการปลูกหญ้าญี่ปุ่นเฉลี่ยต่อไร่ ช่วงเดือนตุลาคม-ธันวาคม ปีการเพาะปลูก
2529 ของเกษตรกรเขตมันบุรี จังหวัดกรุงเทพมหานคร

(หน่วย : บาท)

รายการ	ต้นทุนที่ เป็นเงินสด	ต้นทุนที่ ไม่เป็นเงินสด	ต้นทุนรวม
ต้นทุนผันแปร	4,481.07	3,186.63	7,667.70
1. ค่าแรงตั้งแต่เตรียมเลนจนถึงแช่หญ้าและ เก็บขน	3,187.31	950.03	4,137.34
- ทดน้ำดูดินเลน	68.91	57.24	126.15
- เตรียมหญ้าพันธุ์	-	25.00	25.00
- แยกต้นหญ้า และปักดำ	919.60	38.80	958.40
- ป้องกันและกำจัดศัตรูของหญ้า	116.40	79.33	195.73
- รดน้ำ	-	631.43	631.43
- บดอัดดิน	-	31.94	31.94
- ไล่ปุ๋ย	-	20.29	20.29
- ตัดหญ้า	34.00	66.00	100.00
- แช่หญ้า และ เก็บขน	2,048.40	-	2,048.40
2. ค่าวัสดุการ เกษตร	1,169.04	2,236.60	3,405.64
- ค่าพันธุ์หญ้า	98.00	2,161.00	2,259.00
- ค่าดินเลน	71.60	75.60	147.20
- ค่าปุ๋ยเคมี	468.56	-	468.56
- ค่ายาป้องกันและกำจัดศัตรูของหญ้า	102.08	-	102.08
- ค่าอุปกรณ์การ เกษตร	55.20	-	55.20
- ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	214.35	-	214.35
- ค่าไฟฟ้า	159.25	-	159.25
3. อื่น ๆ	124.72	-	124.72
- ค่าซ่อมแซมเครื่องมืออุปกรณ์การ เกษตร	124.72	-	124.72
ต้นทุนคงที่	143.85	522.25	666.10
- ค่าใช้ที่ดิน	143.85	236.72	380.57
- ค่าเสื่อมราคาเครื่องมืออุปกรณ์การ เกษตร	-	225.69	225.69
- การตัดรายจ่ายลงทุนในการปรับปรุงพื้นที่	-	59.84	59.84
ต้นทุนทั้งหมดต่อไร่	4,624.92	3,708.88	8,333.80
ผลผลิตต่อไร่ (ตารางเมตร)			1,600.00
ต้นทุนทั้งหมดเฉลี่ยต่อตารางเมตร			5.21
ต้นทุนผันแปรเฉลี่ยต่อตารางเมตร			4.79
ต้นทุนคงที่เฉลี่ยต่อตารางเมตร			0.42

ตารางที่ 3.6 ต้นทุนการปลูกหญ้าญี่ปุ่นเฉลี่ยต่อไร่ ช่วงเดือนตุลาคม-ธันวาคม ปีการเพาะปลูก 2529 ของเกษตรกรเขตมัญบุรี จังหวัดกรุงเทพมหานคร (คิดค่าใช้จ่ายแต่ละประเภท เป็นอัตราร้อยละของต้นทุนรวมทั้งหมด)

รายการ	ต้นทุนที่เป็นเงินสด	ต้นทุนที่ไม่เป็นเงินสด	ต้นทุนรวม
ต้นทุนผันแปร	53.77	38.24	92.01
1. ค่าแรงตั้งแต่เตรียมเลนจนถึงแช่หญ้าและเก็บขน	38.24	11.40	49.64
- ทดน้ำดูเลน	0.83	0.69	1.52
- เตรียมหญ้าพันธุ์	-	0.30	0.30
- แยกต้นหญ้าและปักดำ	11.03	0.47	11.50
- ป้องกันและกำจัดศัตรูของหญ้า	1.39	0.95	2.34
- รดน้ำ	-	7.58	7.58
- บดอัดดิน	-	0.38	0.38
- ไล่ปุ๋ย	-	0.24	0.24
- ตัดหญ้า	0.41	0.79	1.20
- แช่หญ้าและเก็บขน	24.58	-	24.58
2. ค่าวัสดุการเกษตร	14.03	26.84	40.87
- ค่าพันธุ์หญ้า	1.18	25.93	27.11
- ค่าดินเลน	0.86	0.91	1.77
- ค่าปุ๋ยเคมี	5.63	-	5.63
- ค่ายาป้องกันและกำจัดศัตรูของหญ้า	1.23	-	1.23
- ค่าอุปกรณ์การเกษตร	0.66	-	0.66
- ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	2.57	-	2.57
- ค่าไฟฟ้า	1.90	-	1.90
3. อื่น ๆ	1.50	-	1.50
- ค่าซ่อมแซมเครื่องมืออุปกรณ์การเกษตร	1.50	-	1.50
ต้นทุนคงที่	1.73	6.26	7.99
- ค่าใช้ที่ดิน	1.73	2.84	4.57
- ค่าเสื่อมราคาเครื่องมืออุปกรณ์การเกษตร	-	2.70	2.70
- การตัดรายจ่ายลงทุนในการปรับปรุงพื้นที่	-	0.72	0.72
ต้นทุนทั้งหมดต่อไร่	55.50	44.50	100.00

- ค่าแรงในการเตรียมหญ้าพันธุ์ การเตรียมหญ้าพันธุ์สำหรับ
ปลูกเกษตรกรไร่แรงงานตนเองทั้งสิ้น ค่าใช้จ่ายจึงเป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่ต้องจ่ายเป็นตัวเงิน

ค่าแรงในการเตรียมหญ้าพันธุ์ เฉลี่ยไร่ละ 25 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.30 ของต้นทุนทั้งหมด

- ค่าแรงในการแยกต้นหญ้าและปักดำ ค่าแรงในการแยกต้น
หญ้าและปักดำสำหรับการปลูกหญ้าญี่ปุ่นเฉลี่ยไร่ละ 958.40 บาท คิดเป็นร้อยละ 11.50 ของ
ต้นทุนทั้งหมด ประกอบด้วยค่าแรงที่จ่ายเป็นตัวเงินเฉลี่ยไร่ละ 919.60 บาท และค่าแรงที่ไม่
ต้องจ่ายเป็นตัวเงิน เฉลี่ยไร่ละ 38.80 บาท

- ค่าแรงในการป้องกันและกำจัดศัตรูของหญ้า ค่าแรงในการ
ป้องกันและกำจัดศัตรูของหญ้าญี่ปุ่น ส่วนใหญ่จะเป็นการป้องกันและกำจัดวัชพืช ค่าแรงในการ
ป้องกันและกำจัดศัตรูของหญ้าญี่ปุ่นเฉลี่ยไร่ละ 195.73 บาท คิดเป็นร้อยละ 2.34 ของต้นทุน
ทั้งหมด ประกอบด้วยส่วนที่จ่ายเป็นตัวเงิน เฉลี่ยไร่ละ 116.40 บาท และไม่เป็นตัวเงินเฉลี่ย
ไร่ละ 79.33 บาท

- ค่าแรงในการรดน้ำ การรดน้ำหญ้าญี่ปุ่น ในระยะ 10-15
วันแรกหลังปลูก เกษตรกรจะรดน้ำวันละ 2 ครั้ง หลังจากนั้นจนแฉะหญ้าหาย จะรดน้ำหญ้า
วันละ 1 ครั้ง โดยเกษตรกรจะใช้แรงงานของตนเองทั้งสิ้น ดังนั้นจึงมีเฉพาะค่าใช้จ่ายที่ไม่
เป็นตัวเงิน ค่าแรงรดน้ำเฉลี่ยไร่ละ 631.43 บาท คิดเป็นร้อยละ 7.58 ของต้นทุนทั้งหมด

- ค่าแรงในการบดอัดดิน เกษตรกรจะใช้แรงงานตนเองใน
การบดอัดหญ้าและดิน ค่าใช้จ่ายจึงมีเฉพาะส่วนที่ไม่ต้องจ่ายเป็นตัวเงิน ค่าแรงในการบดอัดดิน
เฉลี่ยไร่ละ 31.94 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.38 ของต้นทุนทั้งหมด

- ค่าแรงในการใส่ปุ๋ย ในการปลูกหญ้าญี่ปุ่นเกษตรกรจะใช้แต่
ปุ๋ยเคมีทั้งหมด การใส่ปุ๋ยจะใช้วิธีหว่านปุ๋ยทั่วแปลงแล้วรดน้ำตาม ค่าแรงจะมีเฉพาะส่วนที่ไม่ต้อง
จ่ายเป็นตัวเงิน เนื่องจากเกษตรกรจะใช้แรงงานของตนเองทั้งหมด ค่าแรงใส่ปุ๋ยเฉลี่ยไร่ละ
20.29 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.24 ของต้นทุนทั้งหมด

- ค่าแรงในการตัดหญ้า เกษตรกรจะใช้แรงงานตนเองเป็น
ส่วนใหญ่ และอาจมีการจ้างแรงงานเป็นครั้งคราว ค่าแรงในการตัดหญ้าญี่ปุ่นเฉลี่ยไร่ละ 100
บาท คิดเป็นร้อยละ 1.20 ของต้นทุนทั้งหมด ประกอบด้วยส่วนที่จ่ายเป็นตัวเงินเฉลี่ยไร่ละ 34
บาท และส่วนที่ไม่เป็นตัวเงินเฉลี่ยไร่ละ 66 บาท

- ค่าแรงในการแหะหญ้าและเก็บขน ค่าแรงในส่วนนี้ยังคง เป็นค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายเป็นเงินสดจำนวนมาก เนื่องจากเกษตรกรต้องใช้การจ้างแรงงานจำนวนมาก ค่าแรงในการแหะหญ้าขายสำหรับหญ้าญี่ปุ่นเฉลี่ยไร่ละ 2,048.40 บาท คิดเป็นร้อยละ 24.58 ของต้นทุนทั้งหมด

3.1.2 ค่าวัสดุการเกษตร ค่าใช้จ่ายสำหรับค่าวัสดุการเกษตรในการ ปลูกหญ้าญี่ปุ่น ได้แก่ ค่าพันธุ์หญ้า ค่าดินเลน ค่าปุ๋ยเคมี ค่ายาป้องกันและกำจัดศัตรูของหญ้า ค่าอุปกรณ์การเกษตรที่มีอายุการใช้งานไม่ถึง 1 ปี ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง และค่าไฟฟ้า ค่าวัสดุ การเกษตรเฉลี่ยไร่ละ 3,405.64 บาท คิดเป็นร้อยละ 40.87 ของต้นทุนทั้งหมด ค่าใช้จ่าย ส่วนใหญ่เป็นค่าพันธุ์หญ้าและค่าปุ๋ยเคมี ค่าพันธุ์หญ้าเฉลี่ยไร่ละ 2,259 บาท คิดเป็นร้อยละ 27.11 ของต้นทุนทั้งหมด ประกอบด้วยส่วนที่จ่ายเป็นเงินสดเฉลี่ยไร่ละ 98 บาท และส่วนที่ไม่ต้องจ่าย เป็นเงินสดเฉลี่ยไร่ละ 2,161 บาท ค่าปุ๋ยเคมีเฉลี่ยไร่ละ 468.56 บาท คิดเป็นร้อยละ 5.63 ของต้นทุนทั้งหมด และเป็นค่าใช้จ่ายที่จ่ายเป็นเงินสดทั้งหมด

3.1.3 ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ได้แก่ ค่าซ่อมแซมเครื่องมือ อุปกรณ์การเกษตร ซึ่งเกษตรกรเสียค่าใช้จ่ายเป็นเงินสดทั้งหมด มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยไร่ละ 124.72 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.50 ของต้นทุนทั้งหมด

3.2 ต้นทุนคงที่ ต้นทุนคงที่ในการปลูกหญ้าญี่ปุ่น ได้แก่ ค่าใช้ที่ดิน ค่าเสื่อมราคา เครื่องมืออุปกรณ์การเกษตร และการตัดรายจ่ายลงทุนในการปรับปรุงพื้นที่ มีต้นทุนคงที่เฉลี่ยไร่ละ 666.10 บาท คิดเป็นร้อยละ 7.99 ของต้นทุนทั้งหมด ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่จะเป็นค่าใช้ที่ดินและ ค่าเสื่อมราคาเครื่องมืออุปกรณ์การเกษตร โดยค่าใช้ที่ดินเฉลี่ยไร่ละ 380.57 บาท คิดเป็นร้อยละ 4.57 ของต้นทุนทั้งหมด ประกอบด้วยส่วนที่จ่ายเป็นเงินสดเฉลี่ยไร่ละ 143.85 บาท และไม่เป็น ตัวเงินเฉลี่ยไร่ละ 236.72 บาท ค่าเสื่อมราคาเครื่องมืออุปกรณ์การเกษตรจะมีเฉพาะส่วนที่ ไม่ต้องจ่ายเป็นเงินสดเฉลี่ยไร่ละ 225.69 บาท คิดเป็นร้อยละ 2.70 ของต้นทุนทั้งหมด

4. ต้นทุนการปลูกหญ้าทิฟฟีน ต้นทุนการปลูกหญ้าทิฟฟีนในช่วงเดือนตุลาคมถึง ธันวาคม 2529 มีต้นทุนการปลูกเฉลี่ยไร่ละ 8,421.02 บาท ประกอบด้วยต้นทุนที่จ่ายเป็นเงินสด ร้อยละ 49.33 และต้นทุนที่ไม่ต้องจ่ายเป็นตัวเงินร้อยละ 50.67 ของต้นทุนการปลูกทั้งหมด ผลผลิตต่อไร่ 1,600 ตารางเมตร ต้นทุนเฉลี่ยตารางเมตรละ 5.26 บาท โดยมีรายละเอียด ค่าใช้จ่ายดังนี้ (ตารางที่ 3.7-3.8)

ตารางที่ 3.7 ต้นทุนการปลูกหญ้ากิมกรีนเฉลี่ยต่อไร่ ช่วงเดือนตุลาคม-ธันวาคม ปีการเพาะปลูก
2529 ของเกษตรกรเขตมันบุรี จังหวัดกรุงเทพมหานคร

(หน่วย : บาท)

รายการ	ต้นทุนที่ เป็นเงินสด	ต้นทุนที่ ไม่เป็นเงินสด	ต้นทุนรวม
ต้นทุนผันแปร	3,841.46	3,965.90	7,807.36
1. ค่าแรงตั้งแต่เตรียมเลนจนถึงแชะหญ้าและ เก็บขน	2,581.82	862.27	3,444.09
- ทดน้ำดูดินเลน	13.64	86.36	100.00
- เตรียมหญ้าพันธุ์	-	24.42	24.42
- แยกต้นหญ้าและปักดำ	794.54	28.18	822.72
- ป้องกันและกำจัดศัตรูของหญ้า	159.09	151.14	310.23
- รดน้ำ	-	460.23	460.23
- บดอัดดิน	-	23.30	23.30
- ใส่ปุ๋ย	-	27.28	27.28
- ตัดหญ้า	-	61.36	61.36
- แชะหญ้าและเก็บขน	1,614.55	-	1,614.55
2. ค่าวัสดุการเกษตร	1,148.85	3,103.63	4,252.48
- ค่าพันธุ์หญ้า	163.64	3,054.54	3,218.18
- ค่าดินเลน	129.09	49.09	178.18
- ค่าปุ๋ยเคมี	434.29	-	434.29
- ค่ายาป้องกันและกำจัดศัตรูของหญ้า	114.18	-	114.18
- ค่าอุปกรณ์การเกษตร	55.38	-	55.38
- ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	90.91	-	90.91
- ค่าไฟฟ้า	161.36	-	161.36
3. อื่น ๆ	110.79	-	110.79
- ค่าซ่อมแซมเครื่องมืออุปกรณ์การเกษตร	110.79	-	110.79
ต้นทุนคงที่	312.15	301.51	613.66
- ค่าใช้ที่ดิน	312.15	35.91	348.06
- ค่าเสื่อมราคาเครื่องมืออุปกรณ์การเกษตร	-	217.52	217.52
- การตัดรายจ่ายลงทุนในการปรับปรุงพื้นที่	-	48.08	48.08
ต้นทุนทั้งหมดต่อไร่	4,153.61	4,267.41	8,421.02
ผลผลิตต่อไร่ (ตารางเมตร)			1,600.00
ต้นทุนทั้งหมดเฉลี่ยต่อตารางเมตร			5.26
ต้นทุนผันแปรเฉลี่ยต่อตารางเมตร			4.88
ต้นทุนคงที่เฉลี่ยต่อตารางเมตร			0.38

ตารางที่ 3.8 ต้นทุนการปลูกหญ้าทิฟฟีนเฉลี่ยต่อไร่ ช่วงเดือนตุลาคม-ธันวาคม ปีการเพาะปลูก 2529 ของเกษตรกรเขตมัญบุรี จังหวัดกรุงเทพมหานคร (คิดค่าใช้จ่ายแต่ละประเภท เป็นอัตราร้อยละของต้นทุนรวมทั้งหมด)

รายการ	ต้นทุนที่เป็นเงินสด	ต้นทุนที่ไม่เป็นเงินสด	ต้นทุนรวม
ต้นทุนผันแปร	45.62	47.09	92.71
1. ค่าแรงตั้งแต่เตรียมเลนจนถึงแช่หญ้าและเก็บขน	30.66	10.24	40.90
- ทดน้ำอุตสาหกรรม	0.16	1.03	1.19
- เตรียมหญ้าพันธุ์	-	0.29	0.29
- แยกต้นหญ้าและปักดำ	9.44	0.33	9.77
- บ้องกันและกำจัดศัตรูของหญ้า	1.89	1.79	3.68
- รดน้ำ	-	5.47	5.47
- บดอัดดิน	-	0.28	0.28
- ไล่ปุ๋ย	-	0.32	0.32
- ตัดหญ้า	-	0.73	0.73
- แช่หญ้าและเก็บขน	19.17	-	19.17
2. ค่าวัสดุการเกษตร	13.64	36.85	50.49
- ค่าพันธุ์หญ้า	1.94	36.27	38.21
- ค่าดินเลน	1.53	0.58	2.11
- ค่าปุ๋ยเคมี	5.16	-	5.16
- ค่ายาป้องกันและกำจัดศัตรูของหญ้า	1.36	-	1.36
- ค่าอุปกรณ์การเกษตร	0.66	-	0.66
- ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	1.08	-	1.08
- ค่าไฟฟ้า	1.91	-	1.91
3. อื่น ๆ	1.32	-	1.32
- ค่าซ่อมแซมเครื่องมืออุปกรณ์เกษตร	1.32	-	1.32
ต้นทุนคงที่	3.71	3.58	7.29
- ค่าใช้ที่ดิน	3.71	0.42	4.13
- ค่าเสื่อมราคาเครื่องมืออุปกรณ์การเกษตร	-	2.59	2.59
- การตัดรายจ่ายลงทุนในการปรับปรุงพื้นที่	-	0.57	0.57
ต้นทุนทั้งหมดต่อไร่	49.33	50.67	100.00

4.1 ต้นทุนผันแปร ต้นทุนผันแปรในการปลูกหญ้าทิฟกรีนประกอบด้วย ค่าแรงงาน ในการเตรียมเลนจนถึงแช่หญ้าและเก็บขน ค่าวัสดุการเกษตร และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ โดยมี ต้นทุนผันแปรเฉลี่ยไร่ละ 7,807.36 บาท คิดเป็นร้อยละ 92.71 ของต้นทุนทั้งหมด ประกอบด้วย ต้นทุนผันแปรที่จ่ายเป็นเงินสดร้อยละ 45.62 และต้นทุนผันแปรที่ไม่ต้องจ่ายเป็นตัวเงิน ร้อยละ 47.09 ของต้นทุนการปลูกทั้งหมด คิดเป็นต้นทุนผันแปรเฉลี่ย 4.88 บาทต่อตารางเมตร โดยมี รายละเอียดของต้นทุนผันแปรดังนี้

4.1.1 ค่าแรงในการเตรียมเลนจนถึงแช่หญ้าและเก็บขน ยันตอนต่าง ๆ ของการใช้แรงงานในการทหน้าตุตเลนจนถึงแช่หญ้าและเก็บขนสำหรับหญ้าทิฟกรีนจะคล้ายกับหญ้า ชนิดอื่น ๆ คือมีการใช้แรงงานคนมาก โดยเกษตรกรจะมีการจ้างแรงงานควบคู่กับการใช้แรงงาน ของตนเอง มีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นเฉลี่ยไร่ละ 3,444.09 บาท คิดเป็นร้อยละ 40.90 ของต้นทุนการ ปลูกทั้งหมด การใช้แรงงานและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ มีดังนี้

- ค่าแรงในการทหน้าตุตเลน เกษตรกรจะใช้การจ้างแรงงาน ควบคู่กับการใช้แรงงานของตนเอง มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยไร่ละ 100 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.19 ของต้นทุนทั้งหมด ประกอบด้วยส่วนที่จ่ายเป็นตัวเงินเฉลี่ยไร่ละ 13.64 บาท และส่วนที่ไม่ต้อง จ่ายเป็นตัวเงินเฉลี่ยไร่ละ 86.36 บาท

- ค่าแรงในการเตรียมหญ้าพันธุ์ เกษตรกรจะใช้แรงงานของ ตนเองทั้งหมดในการเตรียมหญ้าพันธุ์ ค่าใช้จ่ายจึงมีเฉพาะส่วนที่ไม่เป็นตัวเงินเฉลี่ยไร่ละ 24.42 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.29 ของต้นทุนทั้งหมด

- ค่าแรงในการแยกต้นหญ้าและปักดำ ค่าแรงในการแยกต้นหญ้า และปักดำสำหรับหญ้าทิฟกรีนเฉลี่ยไร่ละ 822.72 บาท คิดเป็นร้อยละ 9.77 ของต้นทุนทั้งหมด ประกอบด้วยส่วนที่จ่ายเป็นตัวเงินเฉลี่ยไร่ละ 794.54 บาท และไม่เป็นตัวเงินเฉลี่ยไร่ละ 28.18 บาท

- ค่าแรงในการป้องกันและกำจัดศัตรูของหญ้า ค่าแรงในการ ป้องกันและกำจัดศัตรูของหญ้าทิฟกรีน ส่วนใหญ่จะเป็นการกำจัดวัชพืช มีค่าแรงเฉลี่ยไร่ละ 310.23 บาท คิดเป็นร้อยละ 3.68 ของต้นทุนทั้งหมด ประกอบด้วยส่วนที่จ่ายเป็นตัวเงินเฉลี่ย ไร่ละ 159.09 บาท และไม่เป็นตัวเงินเฉลี่ยไร่ละ 151.14 บาท

- ค่าแรงในการรดน้ำ การรดน้ำหญ้าที่ฟกรินในระยะ 10-15 วันแรกหลังปลูก เกษตรกรจะรดน้ำหญ้าวันละ 2 ครั้ง หลังจากนั้นจนแยะหญ้าขยายจะรดน้ำหญ้าวันละ 1 ครั้ง ค่าแรงเฉลี่ยไร่ละ 460.23 บาท คิดเป็นร้อยละ 3.68 ของต้นทุนทั้งหมด และเป็นส่วนของค่าใช้จ่ายที่ไม่ต้องจ่ายเป็นตัวเงิน

- ค่าแรงในการบดอัดดิน เกษตรกรจะใช้แรงงานตนเองในการบดอัดหญ้าและดิน ค่าใช้จ่ายสิ่งมีเฉพาะส่วนที่ไม่ต้องจ่ายเป็นตัวเงิน ค่าแรงในการบดอัดดินเฉลี่ยไร่ละ 23.30 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.28 ของต้นทุนทั้งหมด

- ค่าแรงในการใส่ปุ๋ย ในการปลูกหญ้าที่ฟกรินเกษตรกรจะใช้แต่ปุ๋ยเคมีเท่านั้นเหมือนกับการปลูกหญ้าทั้ง 3 ชนิดที่กล่าวมาแล้ว การใส่ปุ๋ยจะใช้วิธีหว่านทั่วแปลงแล้วรดน้ำตาม โดยใช้แรงงานของตนเองทั้งหมด ค่าใช้จ่ายสิ่งมีเฉพาะส่วนที่ไม่เป็นตัวเงินเฉลี่ยไร่ละ 27.28 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.32 ของต้นทุนทั้งหมด

- ค่าแรงในการตัดหญ้า ค่าแรงในการตัดหญ้าที่ฟกรินเฉลี่ยไร่ละ 61.36 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.73 ของต้นทุนทั้งหมด และเป็นส่วนที่ไม่ต้องจ่ายเป็นตัวเงินเนื่องจากเกษตรกรใช้แรงงานของตนเองทั้งหมด

- ค่าแรงในการแยะหญ้าและเก็บขน เนื่องจากหญ้าที่ฟกรินเป็นหญ้าที่เหลืองเร็วหลังการแยะเป็นแผ่น ฉะนั้นเกษตรกรจะใช้การจ้างแรงงานในการแยะหญ้าขยายเพื่อความรวดเร็วในการส่งมอบให้แก่ผู้ซื้อ ค่าแรงเฉลี่ยไร่ละ 1,614.55 บาท คิดเป็นร้อยละ 19.17 ของต้นทุนทั้งหมด

4.1.2 ค่าวัสดุการเกษตร ค่าใช้จ่ายสำหรับค่าวัสดุการเกษตรในการปลูกหญ้าที่ฟกริน ได้แก่ ค่าพันธุ์หญ้า ค่าดินเลน ค่ายาป้องกันและกำจัดศัตรูของหญ้า ค่าอุปกรณ์การเกษตรที่มีอายุการใช้งานไม่ถึง 1 ปี ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง และค่าไฟฟ้า โดยมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยไร่ละ 4,252.48 บาท คิดเป็นร้อยละ 50.49 ของต้นทุนทั้งหมด ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่เป็นค่าพันธุ์หญ้าและค่าปุ๋ยเคมี ค่าพันธุ์หญ้าเฉลี่ยไร่ละ 3,218.18 บาท คิดเป็นร้อยละ 38.21 ของต้นทุนทั้งหมด ประกอบด้วยส่วนที่จ่ายเป็นตัวเงินเฉลี่ยไร่ละ 163.64 บาท และส่วนที่ไม่เป็นตัวเงินเฉลี่ยไร่ละ 3,054.54 บาท ค่าปุ๋ยเคมีเฉลี่ยไร่ละ 434.29 บาท คิดเป็นร้อยละ 5.16 ของต้นทุนทั้งหมด และเป็นค่าใช้จ่ายที่เกษตรกรจ่ายเป็นตัวเงินทั้งหมด

4.1.3 ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ในการปลูกหมัากิฟกรีน ได้แก่ ค่าซ่อมแซมเครื่องมืออุปกรณ์การเกษตร เป็นค่าใช้จ่ายที่เกษตรกรจ่ายเป็นต้นทุนทั้งหมด ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยไร่ละ 110.79 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.32 ของต้นทุนทั้งหมด

4.2 ต้นทุนคงที่ ต้นทุนคงที่สำหรับการปลูกหมัากิฟกรีน ได้แก่ ค่าใช้ที่ดิน ค่าเสื่อมราคาเครื่องมืออุปกรณ์การเกษตรและการตัดรายจ่ายลงทุนในการปรับปรุงพื้นที่ มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยไร่ละ 613.66 บาท คิดเป็นร้อยละ 7.29 ของต้นทุนทั้งหมด ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ได้แก่ค่าใช้ที่ดิน และค่าเสื่อมราคาเครื่องมืออุปกรณ์การเกษตร ค่าใช้ที่ดินเฉลี่ยไร่ละ 348.06 บาท คิดเป็นร้อยละ 4.13 ของต้นทุนทั้งหมด ประกอบด้วยส่วนที่จ่ายเป็นต้นทุนเฉลี่ยไร่ละ 312.15 บาท และส่วนที่ไม่เป็นต้นทุนเฉลี่ยไร่ละ 35.91 บาท ค่าเสื่อมราคาเครื่องมืออุปกรณ์การเกษตร จะมีเฉพาะส่วนที่ไม่เป็นต้นทุนเฉลี่ยไร่ละ 217.52 บาท คิดเป็นร้อยละ 2.59 ของต้นทุนทั้งหมด

การเปรียบเทียบต้นทุนการปลูกหมัานวลน้อย หมัามาเลเชีย หมัาศีปุ่น และหมัากิฟกรีน

จากการศึกษาต้นทุนการปลูกหมัาสนามทั้ง 4 พันธุ์ คือ หมัานวลน้อย หมัามาเลเชีย หมัาศีปุ่น และหมัากิฟกรีนในเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร สรุปรายละเอียดของต้นทุนการปลูกหมัาสนามแต่ละพันธุ์ ได้ดังตารางที่ 3.9

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3.9 สรุปรายการปลูกหมั้วขนาดเล็ก หมั้วมาเลเชีย หมั้วญี่ปุ่นและหมั้วกอฟกริน ในช่วง
เดือนตุลาคม-ธันวาคม ปีการเพาะปลูก 2529 ของเกษตรกรเขตมโนบุรี
กรุงเทพมหานคร

รายการ	ต้นทุนเฉลี่ยต่อไร่ (บาท)	ต้นทุนเฉลี่ยต่อตารางเมตร (บาท)	อัตราร้อยละ
<u>หมั้วขนาดเล็ก</u>			
ต้นทุนผันแปร	6,678.68	4.17	90.95
ต้นทุนคงที่	664.57	0.42	9.05
ต้นทุนการปลูกทั้งสิ้น	7,343.25	4.59	100.00
<u>หมั้วมาเลเชีย</u>			
ต้นทุนผันแปร	6,843.59	4.28	91.38
ต้นทุนคงที่	645.89	0.40	8.62
ต้นทุนการปลูกทั้งสิ้น	7,489.48	4.68	100.00
<u>หมั้วญี่ปุ่น</u>			
ต้นทุนผันแปร	7,667.70	4.79	92.01
ต้นทุนคงที่	666.10	0.42	7.99
ต้นทุนการปลูกทั้งสิ้น	8,333.80	5.21	100.00
<u>หมั้วกอฟกริน</u>			
ต้นทุนผันแปร	7,807.36	4.88	92.71
ต้นทุนคงที่	613.66	0.38	7.29
ต้นทุนการปลูกทั้งสิ้น	8,421.02	5.26	100.00

จากตัวเลขต้นทุนในตารางที่ 3.9 จะเห็นได้ว่า การปลูกหนุ่ยขนาดเล็กจะมีต้นทุนเฉลี่ยต่อไร่ต่ำสุด คือ เฉลี่ยไร่ละ 7,343.25 บาท และมีต้นทุนการปลูกที่ใกล้เคียงกับต้นทุนการปลูกหนุ่ยมาเลเซียคือเฉลี่ยไร่ละ 7,489.48 บาท โดยต้นทุนการปลูกหนุ่ยกัทิฟกรินจะมีต้นทุนการปลูกเฉลี่ยต่อไร่สูงที่สุดคือเฉลี่ยไร่ละ 8,421.02 บาท และมีต้นทุนการปลูกใกล้เคียงกับต้นทุนการปลูกหนุ่ยญี่ปุ่นคือเฉลี่ยไร่ละ 8,333.80 บาท

หากพิจารณาถึงส่วนประกอบของต้นทุนรวมสำหรับการปลูกหนุ่ยแต่ละพันธุ์อันได้แก่ ต้นทุนผันแปร และต้นทุนคงที่ จะเห็นได้ว่าในส่วนของต้นทุนผันแปร การปลูกหนุ่ยขนาดเล็กจะมีต้นทุนผันแปรเฉลี่ยต่อไร่ต่ำสุด คือ เฉลี่ยไร่ละ 6,678.68 บาท หนุ่ยมาเลเซียมีต้นทุนผันแปรเฉลี่ยไร่ละ 6,843.59 บาท หนุ่ยญี่ปุ่นมีต้นทุนผันแปรเฉลี่ยไร่ละ 7,667.70 บาท และหนุ่ยกัทิฟกรินจะมีต้นทุนผันแปรเฉลี่ยต่อไร่สูงที่สุดคือ 7,807.36 บาท ในส่วนของต้นทุนคงที่ การปลูกหนุ่ยกัทิฟกรินจะมีต้นทุนคงที่เฉลี่ยต่อไร่ต่ำสุดคือเฉลี่ยไร่ละ 613.66 บาท และต้นทุนคงที่ในการปลูกหนุ่ยขนาดเล็ก หนุ่ยมาเลเซีย และหนุ่ยญี่ปุ่น จะมีต้นทุนคงที่เฉลี่ยต่อไร่ใกล้เคียงกัน คือเฉลี่ยไร่ละ 664.57 บาท 645.89 บาท และ 666.10 บาท ตามลำดับ ความแตกต่างของต้นทุนการปลูกหนุ่ยสำนามแต่ละพันธุ์ จึงแยกได้เป็น 2 ประการ คือ

1. ความแตกต่างในส่วนของต้นทุนผันแปร ความแตกต่างในส่วนของต้นทุนผันแปร สำหรับการปลูกหนุ่ยสำนามแต่ละพันธุ์ มาจากสาเหตุต่าง ๆ ดังนี้

1.1 ค่าแรงในการแยกต้นหนุ่ยและปักดำ จำนวนแรงงานคนที่ใช้ในการแยกต้นหนุ่ยและปักดำสำหรับหนุ่ยแต่ละพันธุ์จะแตกต่างกัน โดยหนุ่ยมาเลเซียจะใช้แรงงานคนในการปลูกน้อยที่สุด เฉลี่ยไร่ละ 12-14 คน เนื่องจากหนุ่ยมาเลเซียเป็นหนุ่ยใบใหญ่ ต้นหนุ่ยสามารถเกาะประสานกันเต็มพื้นที่ได้เร็วกว่าหนุ่ยขนาดเล็ก และหนุ่ยญี่ปุ่น จึงสามารถปลูกได้โดยมีระยะห่างระหว่างต้นพันธุ์มากกว่าหนุ่ยชนิดอื่น การใช้แรงงานคนปลูกจึงน้อยกว่าหนุ่ยชนิดอื่น ๆ สำหรับการปลูกหนุ่ยขนาดเล็กและหนุ่ยกัทิฟกริน จะใช้แรงงานคนปลูกใกล้เคียงกัน คือ ประมาณ 16 คนต่อไร่ ในขณะที่หนุ่ยญี่ปุ่นจะต้องใช้แรงงานคนปลูกมากที่สุด คือ ประมาณ 20 คนต่อไร่ เนื่องจากหนุ่ยญี่ปุ่นเป็นหนุ่ยใบเล็กและแข็ง การแยกต้นหนุ่ยทำได้ยากกว่าและระยะในการปลูกต้องถี่กว่าหนุ่ยชนิดอื่น ค่าแรงในการแยกต้นหนุ่ยและปักดำของหนุ่ยขนาดเล็ก หนุ่ยมาเลเซีย หนุ่ยญี่ปุ่น และหนุ่ยกัทิฟกริน เฉลี่ยไร่ละ 798.04 บาท 609.73 บาท 958.40 บาท และ 822.72 บาท ตามลำดับ

1.2 ค่าแรงในการดูแลรักษา ค่าแรงในการดูแลรักษาหญ้าสนามแต่ละพันธุ์ ซึ่งประกอบด้วย ค่าแรงในการป้องกันและกำจัดศัตรูของหญ้า ค่าแรงรดน้ำ ค่าแรงใส่ปุ๋ย ค่าแรงบดอัดดิน และค่าแรงตัดหญ้า มีความแตกต่างกัน เกิดจากสาเหตุดังนี้ คือ

1.2.1 ระยะเวลาในการปลูกจนถึงการแช่หญ้าเพื่อนำไปขายของหญ้าแต่ละพันธุ์มีความแตกต่างกัน โดยหญ้าทิฟกรีนและหญ้าม้าเลเซียจะมีระยะเวลาดังแต่เริ่มปลูกจนถึงแช่หญ้าใกล้เคียงกัน คือประมาณ 30-35 วัน ในขณะที่หญ้านวลน้อยจะใช้เวลาประมาณ 40 วัน และหญ้าญี่ปุ่นจะใช้เวลานานที่สุดประมาณ 45 วัน

1.2.2 ลักษณะทางธรรมชาติของหญ้าแต่ละพันธุ์มีความแตกต่างกันทำให้การดูแลรักษาแตกต่างกันด้วย หญ้าม้าเลเซียต้องการการดูแลมากกว่าหญ้าชนิดอื่น ๆ เนื่องจากเป็นหญ้าใบใหญ่ ไม่ทนแดด ต้องการน้ำมาก และมีมีหนอนรบกวน หญ้าญี่ปุ่นเป็นหญ้าใบเล็ก และแข็งกระด้างกว่าหญ้าชนิดอื่น ๆ ทำให้การตัดหญ้าต้องใช้เวลาานกว่าการตัดหญ้าชนิดอื่น

1.2.3 ค่าแรงในการป้องกันและกำจัดศัตรูของหญ้าจะเกิดขึ้นมากหรือน้อยขึ้นกับความเอาใจใส่ดูแลของเกษตรกรผู้ปลูกด้วยส่วนหนึ่ง หากเกษตรกรหมั่นตรวจลอบและถอนทำลายวัชพืชตั้งแต่เริ่มงอกเป็นต้นอ่อนในขณะที่เกษตรกรทำการรดน้ำหญ้า จะทำให้เกษตรกรสามารถประหยัดค่าจ้างแรงงานในการถอนทำลายวัชพืชที่เกิดในแปลงหญ้าได้

จากสาเหตุที่กล่าวมาข้างต้น หญ้าญี่ปุ่นจึงมีค่าแรงในการดูแลรักษาเฉลี่ยต่อไร่สูงสุด คือ 979.39 บาท รองลงมาได้แก่ หญ้าม้าเลเซีย หญ้าทิฟกรีน และหญ้านวลน้อย ค่าแรงในการดูแลรักษา เฉลี่ยไร่ละ 972.28 บาท 882.40 บาท และ 823.64 บาทตามลำดับ

1.3 ค่าแรงในการแช่หญ้าและเก็บขน ในการแช่หญ้าออกขาย ค่าแรงในการแช่หญ้าและเก็บขนของหญ้าทิฟกรีนเฉลี่ยต่อไร่จะต่ำสุดคือ 1,614.55 บาท ในขณะที่หญ้านวลน้อยจะมีค่าแรงเฉลี่ยไร่ละ 1,862.46 บาท หญ้าม้าเลเซียเฉลี่ยไร่ละ 2,038.38 บาท และหญ้าญี่ปุ่นเฉลี่ยไร่ละ 2,048.40 บาท สาเหตุที่ค่าแรงในการแช่หญ้าและเก็บขนของหญ้าทิฟกรีนมีต้นทุนที่ต่ำกว่า เนื่องจากแปลงปลูกหญ้าของ เกษตรกรที่ปลูกหญ้าทิฟกรีนทุกรายจะอยู่ติดกับถนนใหญ่ ทำให้การแช่หญ้าและเก็บขนเสียค่าจ้างถูกกว่า นอกจากนี้ความแตกต่างของค่าแรงในการแช่หญ้าและเก็บขนจะเกิดจากปริมาณหญ้าที่แช่ออกขายของหญ้าแต่ละพันธุ์มีความแตกต่างกัน เนื่องจากปริมาณของหญ้าที่เก็บไว้ทำพันธุ์ของหญ้าแต่ละพันธุ์ต่างกัน

1.4 ค่าพันธุ์หญ้า เนื่องจากปริมาณการใช้หญ้าพันธุ์สำหรับการปลูกและราคาของหญ้า (ไม่รวมค่าแฉะหญ้า) แต่ละพันธุ์มีความแตกต่างกัน โดยหญ้ามาเลเซียจะใช้ปริมาณหญ้าพันธุ์น้อยที่สุด เนื่องจากสามารถปลูกได้ระยะห่างกว่าหญ้าพันธุ์อื่น ๆ ส่วนหญ้านวลน้อย หญ้าญี่ปุ่น และหญ้าทิฟฟริน จะใช้ปริมาณหญ้าพันธุ์ที่ใกล้เคียงกัน ส่วนราคาของหญ้าพันธุ์ (ไม่รวมค่าแฉะหญ้า) นั้นหญ้านวลน้อยจะมีราคาถูกที่สุด เนื่องจากมีผู้ปลูกมากหาได้ง่ายราคาจึงถูกที่สุด และหญ้าทิฟฟรินจะมีราคาแพงที่สุด เนื่องจากมีผู้ปลูกน้อยหายากกว่าหญ้าชนิดอื่น ๆ ดังนั้นต้นทุนค่าพันธุ์หญ้าของหญ้าทิฟฟรินจึงสูงที่สุด เฉลี่ยไร่ละ 3,218.18 บาท ในขณะที่ค่าพันธุ์หญ้านวลน้อย เฉลี่ยไร่ละ 1,831.92 บาท หญ้ามาเลเซียเฉลี่ยไร่ละ 1,776.12 บาท และหญ้าญี่ปุ่นเฉลี่ยไร่ละ 2,259 บาท

2. ความแตกต่างในส่วนของต้นทุนคงที่ ส่วนประกอบของต้นทุนคงที่สำหรับการปลูกหญ้าสำนามแต่ละพันธุ์จะเหมือนกัน เนื่องจากสภาพพื้นที่ที่ปลูกใกล้เคียงกัน ตลอดจนเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตรต่าง ๆ ที่จำเป็น และใช้ในการปลูกหญ้าสำนามแต่ละพันธุ์นั้นจะเหมือนกัน ดังนั้นความแตกต่างของต้นทุนคงที่จากการปลูกหญ้าสำนามแต่ละพันธุ์จะขึ้นกับจำนวนรุ่นที่เกษตรกรปลูกหญ้าได้ต่อปี โดยเฉลี่ยแล้วเกษตรกรจะปลูกหญ้านวลน้อย หญ้ามาเลเซีย และหญ้าญี่ปุ่นได้ประมาณปีละ 6 รุ่น และหญ้าทิฟฟริน จะปลูกได้ประมาณปีละ 7 รุ่น ดังนั้นต้นทุนคงที่เฉลี่ยต่อไร่ของการปลูกหญ้าทิฟฟรินจึงต่ำกว่าหญ้านวลน้อย หญ้ามาเลเซีย และหญ้าญี่ปุ่น

ศูนย์วิทยพัชยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย